

שנה טובה מביטוח חקלאי!
(אנחנו כאן בשבילכם גם בתקופת החגים וחול המועד)

מוקד השירות *8088
מוקד מכירות וחידושים *8654

ראה עמ' 19

הזמן הירוק

408 • **256** • **32** • **949**

בתים בתהליכי ביצוע | בתים יאוכלסו עד סוף השנה | פרויקטים בקיבוצים

בתים בתכנון

הדרך לבית בקיבוץ כאן מתחילה

ראה עמ' 7

שבועון הקיבוצים • מס' 1646 • י"א באדר תשע"ט • 20 בספטמבר 2018

אתרוגים לסוכות

עמוד 2

צילום דוד עינב

ירוקים מתמיד! לקבלת העיתון במייל, צור קשר בדוא"ל: kav_daf@tmags.co.il

EZGO

חזק באמינות לוקח באיכות

החל מ- **27,000** ₪ כולל מע"מ כלבד!

9674* / **מטרו מוטור** להיות חופשי באמת

התמונה להמחשה בלבד. בכפוף לתקנון. ט.ל.ח.

חג שמחה

על העיוורון בנוסח התנועה הקיבוצית

מזה מספר שבועות מנהלת התנועה הקיבוצית מסע פרסום תחת הכותרת "אם לא נתפקד ניכחד", שמטרתו לשכנע את חברי הקיבוצים להתפקד למפלגות השונות, כדי לסייע לתנועה לחזק את כוחה לקראת הבחירות הקרובות. כמובן שהמפלגות אליהן מכוון הפרסום באופן ישיר הן המפלגות המסורתיות בהן תומכים חברי הקיבוצים - המחנה הציוני ומרצ.

יש לתמוה על הדרך אותה מובילים מנהגי התנועה בהם מחפשים את המטבע (הכח) מתחת לפנס, אשר מטרידה בהקשר זה, בעיקר משום היעדר החוץ. ובעיקר כאשר נדמה שבתנועה אין מבינים את מה שכל חבר ועד העובדים בנמלי ישראל הבין כבר מזמן, הכוח נמצא בליכוד ובמרכז הליכוד.

מה לעשות שהתברר הפוליטיקה השתנתה, וח"כ אורן חזן אחד שווה לחמישה איתן ברושי (רעיון למי שחק קלפים חדש), הגם שהאחרון, לפי הטור האחרון שלו, עוסק בליקיים משאל עם בעניין יו"ש (עניין הדורש תגובה נפרדת). ובכל מקרה נדמה שבעוד מספר חודשים עומד להתקיים משאל עם (בחירות) פעם נוספת, והמחנה הציוני עומד להפסיד בו (פעם נוספת).

ונניח שנתגבר על העצלנות או על אי הרצון להשקיע כסף מיותר במפלגות ונתפקד לאותן המפלגות המוכרות והישנות, מה אז? נכון להיום, המחנה הציוני מצליח לייצר בקושי 14 מנדטים ומרצ לכל היותר 7-6. ונחלום לרגע שמחנה השמאל יצליח לגייס בדרך פלא 25 מנדטים, כמה מתוכם יהיו נציגי ההתיישבות? ואף נגזים ונדרמטיזם שכל חברי הכנסת הללו, 25 במספר, יהיו נציגי ההתיישבות. איך ישנה הדבר את מצב ההתיישבות, כאשר כולם ישבו על ספסלי האופוזיציה, מקום בו ישבו בשנים האחרונות.

נדמה שהתנועה לא הפנימה את השינוי הפוליטי שהתרגש על אורח חי ישראל בי 20 השנים האחרונות. שינוי זה מעצים את כוחו של הליכוד כוד בראשותו של ביבי, על אף שבמשך שנים גם זה וגם אלה, לא עשו דבר לשיפור מצבו של האזרח הקטן. נכון, אין דרך הגיונית להסביר את רפואי ההצבעה אשר מגדילים מפעם לפעם את כוחו של הליכוד, על אף חוסר הטיפול בפריפריה, ברפואה, בתחבורה הציבורית, בהדרכת נשים, בהיעדר אופק מדיני וברישימה ארוכה של נושאים נוספים. אם לא נשכיל להבין שכל טיל, תיק, תצלום של שרה או פוסט של ביבי, רק מעצימים את כוחה של המפלגה משישולן לכישולן (באופן שעוד יהיה כר פורה למחקרים רבים), נמשיך להישאר כולנו ללא תקציבים וכנראה נכחד, גם אם נתפקד.

אם מחפשים סיסמאות, נדמה לי שהנוסח הנכון צריך להיות "אם אתם לא רוצים להיכחד תפסיקו לפחד".

התפקדות, גם אם לא הצבעה בפועל, למפלגות השלטון, לא צריכה להיות מילה גסה. רגע קט לפני הבחירות, עלינו להבין שאבי גבאי לא מתקדם לשום מקום ומספר המנדטים של מרצ קבוע מזה שנים, בעוד הכוח האמיתי נמצא במרכז הליכוד ובבית היהודי. הדרך היחידה שנותרה לתנועה הקיבוצית, אם ברצונה לקבל נתח גדול יותר מתקציב המדינה, מלבד להכריז על ההתיישבות כהתנחלות אחת גדולה, וגם כיפה על הראש כמובן לא תזיק, היא באמצעות השתתפות בקביעות זהותם של חברי הכנסת מטעם הליכוד.

הלכה למעשה ביבי הוא השמאל החדש, כאשר מימינו נמצאים בנט וליברמן. הגיע הזמן לשנות את יחסי הכוחות, תפסיקו לפחד ותחילו להתפקד, אבל למפלגות הנכונות.

מתן גל דגניה א'

לקראת סוכות

מנשה עיני (82) ממעוז חיים, פותח את עונת הגידול בקיבוץ. יותר מ-50 שנה עבד מנשה בתמרים של מעוז חיים וכיום הוא גמלאי/פנסיונר, אבל "רוח הקרב וחדוות היצירה", עדיין מפעמים בלבו! כבונט הוא גם קטף אתרוגים (התמונה בשער).

הבעת תודה

ברשימה זאת הייתי מבקש להביע את תודתי לשני רו"פאים פסיכיאטרים: ד"ר דינה חנוך ופרופ' א.ר. בורנהיימר. רופא המשפחה של רשפים היה ד"ר פנחס חנוך. הוא התגורר בקיבוץ ונתן שירותי רפואה לנו ולישובים בסביבה. אשתו דינה הייתה גם היא רופאה, והתמחה בפסיכיאטריה בבית החולים "העמק" בעפולה. פרופ' בורנהיימר היה יהודי שווייצרי, שנהג להגיע לישראל כל חורף. הוא שימש בתקופה זאת פרופסור אורח באוניברסיטת תל-אביב, והיה מקבל לטיפול לקוחות פרטיים. אחד המצבים הקשים בחיי היה כאשר הרופא שטיפל בי מאז שהייתי

מאושפז אמר לי חד-משמעית, שאין הוא יכול לעזור לי יותר. הייתי במצב איום ונורא, לא עברתי והסתגרת בבית. ד"ר דינה חנוך שמה לב לסבל שעבר עליי. היא קישרה אותי עם פרופ' בורנהיימר, אותו הכירה במסגרת התמחותה. וכך היה. התחלתי להיפגש לטיפול בשיחות עם פרופ' בורנהיימר בשלושת חודשי החורף. בשלב מסוים אמר לי האיש, שאין הוא לוקח ממני תשלום. הוא רצה להרגיש בכך, שמה שחשוב לו זה אני ולא הכסף. הטיפול אצל בורנהיימר חולל פלאים. אמנם לא חזרתי למעגל העבודה, אבל יצאתי ממצוקה על-אנושית ומצאתי משמעות חדשה בחיי: כתיבת שירים

ועיסוק בפילוסופיה. אני מבקש בזאת להביע את תודתי לד"ר דינה חנוך. לא היה לה שום מעמד רשמי ברשפים, והיא עזרה לי מעל לחובתה בכך שקישרה אותי עם רופא, שמקבל מטופלים רק על סמך היכרות אישית. אני מבקש בזאת להודות לפרופ' א.ר. בורנהיימר, שטיפל בי ללא תשלום למרות שהיה רופא פרטי שמתפרנס מכך. שני האנשים האלה הצילו אותי כאשר עמדתי על פי התהום. אני ממליץ לכל מי שקורא שורות אלה לקחת מהם דוגמא אישית וללמוד איך צריך אדם לנהוג על פי האתיקה והיעוד של מקצועו.

יגאל פונקל, רשפים

עיתוני ההתיישבות מגדילים את החשיפה שלך!

חפשו אותנו בפייסבוק

ניתן לקרוא את עיתוני הזמן הירוק, קו להושב, יבול שיא, והחלב הרפת גם באתרים הבאים:

- www.tmoshavim.org.il/index.aspx?id=4327
- www.ihaklai.org.il
- www.fgo.co.il/HTMLs/home.aspx
- www.ofek-israel.org.il
- www.kib.org.il/yarok.html
- www.israel.agrisupportonline.com

- תנועת המושבים
- האיחוד החקלאי
- ארגון מגדלי הפרחים
- אופק
- קיבוצניק
- הפורטל לחקלאות טבע וסביבה

עורך: יעקב לזר Lazar@nachshon.co.il • מנהלת עיתון: עדנה זיו • עיצוב ועריכה גרפית מערכת ומודעות: בני בנגל • כתבים: ארנון אבני, עלי קדם, שוש גרץ, חני סולומון, יובל דניאלי, אברהם שרון, אבנר רון • הפקה: kav_daf@tmags.co.il טל' 073-2369058 • 073-2369088 • מיחשוב: ג'ולברט בנגז' • מזכירת סניף דרום: אנה רייזנברג • יועצי פרסום: יעקב קניאל 054-4557780, יורם טביבי, מודעות: kav_daf@tmags.co.il • המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות

חפשו אותנו בדף הפייסבוק: הזמן הירוק, קו להושב, יבול שיא, הרפת והחלב עיתוני המרחב הכפרי המערכת והמנהלה רח' מנחם בגין 53, ת"א • כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון הזה. סיימתם לקרוא? אנה השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

שדה יואב

שובל

מענית

חברת קורום מאחלת

חג אסיף

שנתח

ושנה טובה

גבולות

ניצנים

ברכות לקיבוץ שדה יואב,
 לחברים הוותיקים והחדשים.
 שמחים וגאים ללוות אתכם
 בתהליכי הצמיחה והבניה
 בשנים האחרונות,
 מאחלים לכם שנה טובה עם
 השלמת מסירות הבתים
 לשלב ב+ג.

נירים

ביצועים הצלחות והצלחה

25 שנה לעמותת לטם

פעילות נגישה בחוות עמק השלום

חות עמק השלום הוקמה על ידי נוצרים שהטיפו לשלום בעור'ם להם והתכוננו במרץ לסוף העולם. הם לא דמינו שמחזון אפוקליפטי זה תצמח פעילות ארוכת שנים עם חזון לחברה שוויונית וערכית, הקובעת שלכל אדם זכות ליהנות מהטבע. עמותת לטם פועלת במקום כבר חצי יובל להנגשה של הטבע לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים. מפעילות שהתחילה

בקטן, בחווה, צמחה עשייה בקנה מידה לאומי, המתפרשת כמעט לכל מקום בישראל.

כיצד יכולים אנשים הנעזרים בכיסאות גלגלים לתפוס את המושג המופשט "בזיעת אפך תאכל לחם"? בתמיכת המועצה והרצון לשמר את המורשת החקלאית של מקימי החווה והאזור, הוקמו בחווה מתקנים חקלאיים עתיקים, המאפשרים לקבוצות להתנסות בחקלאות קדומה. גת נגישה, היחידה בעולם, אשר מאפשרת לאנשים על כיסאות גלגלים ל"דרוך" בה ענבים וליהנות מפרי גלגליהם! לאחרונה הוכשר בחווה שביל 'נגיש אקסטרים' המאפשר לבעלי נכויות פיזיות התנסות בחוויית טיול אחרת, בעזרת כיסאות גלגלים המותאמים לתנועה בשטח.

בעמותה הבינו שהנגשה של הטבע, היא רק חצי מהסיפור. החצי השני הוא הנגשת השירות לאוכלוסיות עם מוגבלויות. לצורך כך פועל בחווה מזה 3 שנים, מרכז המבקרים 'נגיש להכיר', המנחה בעקרונות הנגשה, באמצעות למידה פעילה והתנסות בחוויה של אנשים עם צרכים מיוחדים. העשייה של 'נגיש להכיר' מתרחבת החוצה: בשנתיים האחרונות לטם מנגישה 12 אתרים של המועצה לשימור אתרים לביקור של אוכלוסיות מיוחדות! מלבד הפעילות במרחב עמק השלום ונחל השופט, מדריכים צוותי העמותה עשורת טיולים ברחבי הארץ ומאפשרים לאוכלוסיות

י"ר העמותה סורין הרשקו והגברת ראומה ויצמן עם הרמן ויוזף בחוות עמק השלום

מיוחדות לחוות את הטבע בישראל, גם בכי-סאות גלגלים, בעזרת חוש השמיעה והמישור ללקווי ראייה, ובעזרת תוכן מפורט ומותאם לבעלי קשיים קוגניטיביים. מהשנה הקרובה נתרחב על מנת לתת מענה איכותי ומקצועי גם לאוכלוסיות בדרום.

אנו מזמינים אתכם לקחת חלק באירועים החגיגיים לציון 25 שנה לעמותת לטם, שי-תרחשו בחוות עמק השלום 10-11 באוקטובר: מידע תמצאו באתר www.Lotem.net/lp תושבי המועצה מוזמנים ליהנות במהלך שנת החצי יובל לעמותה מפעילות ללא תש-לום בחווה.

"דרום אדום"

להלן סדר האירועים הקרובים:

- קיבוץ כיסופים - אושפיזין בסוכת מגל 25/9/18
- קיבוץ בית אלפא - ערב שירה באור הנר - 28/9/18
- עפיפוניאדה בכפר עזה - 29/9/18
- עין השלושה - בירה ושירה - בדביר 30/9/18
- קיבוץ כברי טיול ומפגש בקיבוץ מגן - 26/10/18

בהמשך:

- כרם שלום - בחפץ חיים
- נען - מארחים את רעים
- בניר עם - מקהלת חן - מ.א. גזר
- ניר דוד - שירה בנירים
- חבורות זמר, מקהלות, אמנים, קיבוצים ומושבים המעוניינים לארח/לה-תארח - יפנו נא אלי וננסה לחבר חוטי זהב....
- תודה רבה ושנה טובה ושקטה על כולנו!!

נילי שץ טל' 0522240657, יואל מרשק טל' 0522465474

התינוקת הקיבוצניקית הראשונה לתשע"ט נולדה לטל ואביב צביק מקיבוץ מורן

טל, אביב, והתינוקת הטרייה

התינוקת הראשונה לשנת תשע"ט בת-נועה הקיבוצית, נולדה בבית החולים זיו בתצפת 9 בספטמבר. זו המתנה המדהימה ביותר לשנה החדשה שאפשר לקבל", אמרה טל צביק, (30) היולדת הטרייה והמאושרת, "הגענו כבר בבוקר עם צירים לבית החולים, אבל הם היו צירים קלים או לא היה בטוח שאכן תתרחש לידה באותו היום. לאחר בדיקות

והתייעצות רפואית הוחלט ליילד עוד באותו ערב בניתוח קיסרי בגלל המשקל הגבוה של התינוקת. בתנו הבכורה דיה נולדה כאן בזיו לפני שנתיים ב-10.10 ועכשיו התינוקת הח-דשה נולדה ב-9.9 ולאחיות יש תאריכי לידה תואמים. אנחנו מאוד מאוד מאושרים. הצוות היה נפלא, קשוב ותומך. אנחנו רוצים להודות להם מקרב לב על הליווי הצמוד והמכיל, על התמיכה והדאגה לכך שהלידה תעבור בצורה

הטובה והקלה ביותר עבור התינוקת. אין ספק שזהו ראש שנה מיוחד במינו ומאושר עבורנו, אמרה טל צביק ובן זוגה, אביב (32) הוסיף: "עדיין לא בחרנו לה שם אבל היא מדהימה ואני בטוח שהיא תהיה מתוקה כמו תפוח ברכש. אנחנו מאחלים לעצמינו שיתוף פעולה משפחתי ואושר רב, ולכל תושבי המ-דינה - שנה טובה, שנת שלום שגשוג, נחת ושלווה".

קיבוצי הגליל העליון קולטים 20 משפחות עולים מרוסיה

עשר המשפחות הראשונות נקלטו ביראון, יפתח, משגב עם, כפר גלעדי, הגושרים, להבות הבשן, נאות מרדכי ואיילת השחר

לקיבוצי הגליל העליון הגיעו לאחרונה עשר משפחות של עולים חדשים מרוסיה, והשבוע כבר התייצבו באולפן ללימוד עברית בקיבוץ להבות הבשן. קבוצה של עשר משפחות נוספות תגיע בראשית אוקטובר.

העולים מגיעים לארץ במסגרת תכנית "בית ראשון במולדת" של הסוכנות היהודית. גיורא זלץ ראש המועצה מסביר כי המועצה והקיבוצים נרתמים לקליטת המשפחות מתוך אמונה בערך של קליטת עלייה ושילובה בארץ. מרינה בוינוביץ ממחלקת הקליטה של מור-עצה אזורית הגליל העליון, מספרת כי המחלקה עומדת בקשר עם אנשי הסוכנות היהודית ומקבלת את משפחות העולים שהגיעו רצון להיקלט בקיבוץ בגליל. במקביל נערכים הקיבוצים הקולטים להכין תנאים מתאימים, הכוללים דיור למשפחות, מקומות עבורה, מסגרות חינוך לילדים, ולא פחות חשוב - מלווה מטעם הקיבוץ.

המשפחות הראשונות נקלטו ביראון, יפתח, משגב עם, כפר גלעדי, הגושרים, להבות הבשן, נאות מרדכי ואיילת השחר. במחזור השני יצטרפו מלכיה במנרה. הלימודים באולפן יימשכו בחודשים הקרובים, ואחרי שנת התכנית, מבקשת המועצה להציע למשפחות להילקט למגורי קבע בקיבוצי הגליל העליון.

הקיבוצניקים החדשים בגליל

ק.מ.ס ציוד טכני בע"מ

איכות ושירות לנסיעה בראש שקט

החל מ- **25,000 ₪**
כולל מע"מ

אנפה

עגלת העמסה חשמלית

נבולה - רכב בנזין
חדש בשוק

דוכיפת

לפרטים נוספים: www.kms.co.il משרד: 03-9328959 מייל: infokms100@gmail.com
בן 054-4203015

הרכבים הינם רכבים תפעוליים המותרים לשימוש בשטח תפעולי בלבד

**רכב העבודה
הטוב בעולם
מבית YAMAHA**
עם רישוי
טרקטור משא
לנסיעה בכביש

חדש
בישראל

עכשיו במחיר השקה לזמן מוגבל
*לפני מע"מ **39,900 ש"ח**

יבואן בלעדי: קשר ימי בע"מ - שינצ'לר 9, ת"א 03-6818814 | מכירות: מרכז - גלעד 050-5801040 |
צפון - דני 054-6888561 | דרום - אורי 050-6725128 | אתר קשר ימי: www.kesher-yami.co.il |
אימייל: kesher@inter.net.il | מגוון מסלולי אשראי | TRADE IN | שירות בפריסה ארצית

YAMAHA
Revs Your Heart

בעין בוחנת

אלשיך. כשנתניהו הציע לו להיות ראש השב"כ בתום כהונתו כמפכ"ל, הוא לא הבין מה נדרש ממנו?

פתרון אחר".
מאז צוק איתן ביולי אוגוסט 2014, נהרג בגבול עזה חייל אחד. סמל ראשון אביב לוי, סמל מחלקה בחטיבת גבעתי, שנהרג ביולי השנה מירי צלפים בדרום הרצועה. היו וישנם עפיוני תבערה ובלוני תבעירה, וטילים ופצמ"רים והרבה נזק בעיקר לחקלאות ולטבע, אבל הרוב אחד וכמה פצועים קל ולא יותר. מה שהנדל מציע זה מתכון ודאי להרג ופציעה של חיילים ישראלים רבים, הן במהלך המבצע לכיבוש מחודש של הרצועה, והן אחריו, בזמן השליטה שלנו בה. אם תקום התיישבות מחודשת בגוש קטיף, זה גם תסריט ודאי להרג אזרחים. אין תסריט אחר. ביום הזיכרון לחללי צה"ל רעייתי ואני מגיעים כל שנה, כבר שנים רבות, לבית הקברות באשקלון. בדרכנו ממגרש החניה לחלקה הצבאית שם מתקיים הטקס, אנחנו עוברים על יד חלקת הקבר של טלי חטואל וארבע בנותיה: הילה הדר רוני ומירב. הילה והבנות תושבי גוש קטיף, נרצחו במאי 2004 בציר כיסופים על ידי מחבלים פלסטינים שירו על הרכב בו נסעו. טלי חטואל הייתה אז בש"ב לבים אחרונים של הריון. גם זו תזכורת כואבת להתיישבות שהייתה בגוש קטיף, והתיישבות מחודשת שם כוללת בהכרח גם הרונים ופצו"ע עם בקרב המתיישבים. על אלה צריך להוסיף את האחריות שתהיה לנו כשולטים ברצועה, על האוכלוסייה הפלסטינית שמתגוררת בה, קרוב לשני מיליון פלסטינים. בסיום הריאיון שאל מילשטיין את הנדל מה האידיאולוגיה שלו היום והנדל עונה: "אני היום מתנחל קיצוני, וכך גם רוב 8,600 המגורשים מגוש קטיף. היינו בהתחלה עירוניים שרצו לגור בכפר ולהיות חקלאים. לא הייתה לנו אידיאולוגיה, לא לגוש קטיף ולא לגוש אמונים. מתוך שלא לשמה הגענו לשמה. התאהבנו במקום".
ייתכן ולא תהיה ברירה אלא לצאת למבצע צוק איתן שניים ולכבוש את הרצועה. ההצעה של הנדל להמשיך לשלוט בה לאורך שנים, היא הצעה מטורפת. היום הוא מתנחל קיצוני. פעם הוא היה סתם אזרח שרצה לעבוד בחקלאות וחיפש מקום ראוי לגדל בו ירקות. המושב גני טל היה ממוקם בערך קילומטר צפונה לחאן יונס.

עוצמה יהודית

כשנתניהו מדבר על הורדת אחוז החסימה, הוא לוקח בחשבון שגם מפלגה בראשות ברוך מרזל, איתמר בן גביר ומיכאל בן ארי תתייצב לבחירות ותעבור את האחוז שהוא מציע? גם מפלגה כזו ראוייה בעיניו להיות חלק מה-קואליציה? ברוך מרזל אולי יהיה השר לביטחון פנים?

חה"כ ציפי לבני טענה השבוע, שהיועמ"ש צריך לפרסם את המלצותיו בעניין נתניהו - כן כתב אישום או לא כתב אישום - עוד לפני הבחירות הקרובות. אפילו חה"כ אורן חזן אמר בשבת, שאם יוגש נגד נתניהו כתב אישום, הוא לא יוכל להמשיך להיות ראש ממשלה. אם מנדלבליט ימליץ בסופו של ההליך הנ"מ שך עד אין קץ כן להגיש כתב אישום, ברור שגם הבחירה בו הייתה טעות חמורה. אפילו גדולה מזו של הבחירה באלשיך. והיועץ של רוה"מ לענייני תקשורת זרה דייוויד קיז? מי בחר אותו?

קבלת דבר במרמה, מרמה והפרת אמונים, ונגד ראש הממשלה יש סיכוי סביר שכתב אישום יוגש בהמשך הדרך. במקום להפי"נות את חוקרי להב 433 למשימות חשובות באמת לעם ישראל, אלשיך נתן להם גיבוי בכל מה שנוגע לחקירות ראש הממשלה ורעייתו. מה לא היה מובן לו, כשנתניהו הבטיח לו להיות ראש השב"כ בתום תפקידו כמפכ"ל?
ומנדלבליט? מי בחר את מנדלבליט לתפקיד היועמ"ש? ביבי? שרה? שניהם? גם זו עלולה להתברר בסופו של דבר כבחירה שגויה.

עוד איום קיומי

מיליונים מהם, גויים גמורים, וישנו לגמרי את אופייה היהודי של המדינה.
סשה מביא סיפור נוסף: בני זוג נשאי HIV. הוא ישראלי היא לא. נשואים, נולד להם תינוק. משרד הפנים מסרב להנפיק לתינוק תעודת זהות, כי הם לא מאמינים שההורים נשואים. הסכנה היא שאם התינוק לא יקבל טיפול מונע, הוא יידבק באיידס. היה דיון בבית המשפט ונציגת משרד הפנים ביקשה לדחות את הדיון לשלושה חודשים. "את לא מבינה שמדובר בבריאות של התינוק?" שאל סשה, ונציגת משרד הפנים ענתה: "הוא לא התינוק היחיד שנולד בישראל".
את מי בוחרים לעבוד במשרד הפנים? את מי בוחרים לייצג את המשרד? ככל שהמועמד הוא יותר חסר חמלה ויותר חסר רגישות, ככה הסיכוי שלו להתקבל לעבודה הוא יותר גדול?

אבל הילדה תצטרך לחזור לארץ הולדתה. העניין הגיעה לוועדה הומניטרית ונציג משרד הרווחה אמר שם, שאין בעיה הומניטרית לגרש את הילדה. כשעו"ד סשה נמבריאן טען שלילדה הזו שישארל מבקשת לגרש אין אף אחד, התשובה שקיבל מנציג משרד הפנים הייתה: "זה לא אישי. אנחנו חייבים להגן על המדינה. היום זה היא, מחר אחים ואחיות למחצה יובאו עוד 10 מיליון גויים".
שפר גורלנו, יש לנו משרד פנים שנלחם כארי כדי להגן על המדינה מפני פולשים בלתי רצויים. עד עכשיו ידענו שנשקף לנו איום קיומי מצד איראן, החיזבאללה, החמאס, מב"קשי העבודה מצפון אפריקה, הקרן החדשה, שוברים שתיקה וכיו"ב. עכשיו מתברר שיש לנו גם איום קיומי מצד אחים למחצה של חיילים ששירתו בצה"ל, שרק ממתנים לרגע בו יתאפשר להם להגיע ארצה, ואז יבואו

באחד העיתונים היה כתוב לא מזמן, שבין ביבי ושרה נתניהו קיימת מעין תחרות, למי מהם יש טביעת עין יותר טובה לגבי אופיים של אנשים. זה כמובן מעורר מיד את השאלה - מי משניהם לוקח אחריות על הפאשלה הגדולה שבמינוי רוני אלשיך לתפקיד מפכ"ל המשטרה? מי אחראי לבחירה הכושלת הזו? הוא? היא? שניהם?
שהרי ברור שאלשיך מסיים את התפקיד במצב שהוא בניגוד לכל הציפיות שהיו ממנו. הוא מסיים את התפקיד כאשר נגד שרה נתניהו הוגש כתב אישום בעבירות של

במוסף "הארץ" ישנו מדור שנקרא "טיטות יוצאות טיטות נכנסות". מרואיינים בו בנמל התעופה בן גוריון אנשים שטסים לחו"ל או שחוזרים משם. השבוע התארחו במדור סשה נמבריאן (43) ונטשה סלייבה (32), שחזרו מרוסיה, מחתונתה של אחותה של נטשה. סשה הוא עורך דין פלילי, שמייצג לקוחות בהתדיינות מול מוסדות המדינה. הוא מספר על תיק שמתנהל כבר שנתיים מול משרד הפנים ומשרד הרווחה. מסתבר, שעל פי הנוהל הקיים, לחייל משוחרר ששירת בצה"ל, יש זכות להביא ארצה את אמו, גם אם איננה יהודייה. זה כמובן מתייחס ללא מעט חיילים מארצות ברית המועצות לשעבר. הוא מייצג משפחה כזו, חייל משוחרר, שאמו באה לכאן עם אחותו למחצה, ילדה בת 12, שאין לה בעולם אף אחד זולת אמה ואחיה. במשרד הפנים אמרו לאמא שהיא יכולה להישאר,

לחזור לעזה ולשלוט בה

יקרה. מכאן שהיא תהיה חלק ממצרים או חלק מישראל. אני מאמין למצרים הרבה יותר מאשר לישראלים. הם לא רוצים את עזה, ולכן צירופה למצרים אינו פתרון.
נותר לנו לחזור אליה עם התיישבות מחודשת בגוש קטיף, ולשלוט בה. אינני יודע אם אזכה לראות את זה בחיי, אבל אין לי ספק שאין

לרצועת עזה ולשלוט בה... לבעיית עזה יש רק שני פתרונות, אין שלישי! לא ייתכן לחבר אותה עם יהודה ושומרון. לא יקימו גשר מעל ישראל וגם לא תהיה מנהרה עם כבישים ומחלפים ביניהם. עם הגודל שלה, רצועת עזה אינה יכולה להיות מדינה עצמאית, אלא אם ישראל ומצרים יתרמו לה שטחים, וזה לא

לצבי הנדל, תושב במושב גני טל שב"גוש קטיף" עד הפינוי, מי שעמד בראש המועצה האזורית "חוף עזה" ובהמשך היה חבר כנסת מטעם המפלגות המפד"ל ותקומה וסגן שר החינוך, יש פתרון לעניין רצועת עזה. הנדל התראיין השבוע ל"מעריב" (לד"ר אורי מילשטיין) ואמר כך: "אנחנו צריכים לחזור

408

בתים בתהליכי
ביצוע

256

בתים יאוכלסו
עד סוף השנה

32

פרוייקטים
בקיבוצים

949

בתים
בתכנון

הדרך
לבית בקיבוץ
מתחילה
כאן

בביצוע

קיבוץ מסילות כנס קליטה

בביצוע

קיבוץ כפר גליקסון

אוכלס

קיבוץ בית רימון

בביצוע

צילום: דן הראל

קיבוץ להב - שכונת הקרן

אוכלס

קיבוץ נווה אור

חג שמח 073-2286802

הדת כ"אופיום להמונים" /או כמאיץ כפיה לאומנית ואגרסיה

עמירם קופר

עוד בתקופה הפיאודלית נזקק הממסד לכלים אשר יוכלו לשכך את מכאובי הוואסלים ואת התסיסות החברתיות המתרחשות במצבי עוני של סף רעב. את הדת הצמיחו מנהיגים אשר החדירו לאמונות הציבור את יכולותיהם לתקשר עם הכוח העליון המכוון את התנהלות העולם לרבות את סולם המעמדות, ואת גורלו של כל בן אנוש ומיקומו במדרג החברתי. במשך הזמן התפתח הממסד הדתי בדתות המונותאיסטיות הגדולות כממסד נפרד מהשלטון המונרכי, אך במציבים בהם נתגלו מחלוקות שלא ניתנו לגישור בין המונרך לבין הסמכות הדתית, צמחו מכוחם של מונרכים, פלגי דתות לאומיות כנצרות האנגליקנית. המהפכה התעשייתית באירופה יצרה שינוי מעמדי רדיקלי: המוני כפריים - במיוחד צעירים וילדים הגרו לפרברי הערים הגדולות בהן התפתחה התעשייה, ושמשו כפועלי תעשיות בשכר רעב, ובתנאי מחייה מחפירים. האוליגרכיה הקפיטליסטית אשר החליפה את אט את אצולת "הדם הכחול", מצאה את הכנסייה כמוסד אשר יכול לשכך את התסכול והזעם, בשם תפיסת "קבלת הדין" הנגזרת משיפוטו של היושב במרומים. העלית האינטלקטואלית התעלמה מהתוצאה החברתית העגומה של המהפכה התעשייתית וראתה באימפריאליזם ובקולוניאליזם, כלים לשררו לחץ חברתי שנצבר "אצל עניי עירנו", אך הוגי הרעות הרדיקלים אבחנו (כל אחר ברובו שלו), כי הדת משמשת כ"אופיום להמונים".

נהוג לייחס את האבחנה דלעיל לקרל מרקס, אך קרמו לו הסופר המשורר הגרמני הנריך הינה אשר כתב בשנת 1840 - "בשביל בני האדם שלארמה אין מה להציע להם. המציאו את השמיים... הידר להמצאה הזו: ברובה הדת שטפטפה למין האנושי כמה טיפות הרדמה מתוקה לתוך הגביע המר - אופיום רחוני, כמה טיפות אהבה, אמונה, ותקווה".

משה הס, הוגה הרעות הסוציאליסט היהודי, כתב במאמר "החירות האחת והיחידה" בשנת 1843, כי האמונה הדתית נשענת על מציאות שאינה נמצאת, תוך התכחשות למציאות הקיימת. האמונה הדתית מנסה לגאול את האדם באופן פסיבי, אך מונעת ממנו להכיר את מצבו האמיתי, ומדכאת כל אפשרות להתקומם נגד הצרות החולות של האנושות".

קרל מרקס מציין בחיבור משנת 1844, כי הדת עלולה להרדים את העובדים המנוצלים מלהיאבק לשינוי מצבם, אם יראו זאת כגזרת האל.

לאחר מאות שנים בהם הצליחו האומות האימפריאליות לאסלם ולנצר חלקי עולם גדולים באפריקה באסיה ובאפריקה, התעורר אט אט המהלך הדמוקרטי של הפרדת הדת מן המדינה. את מלחמת מות העולם במאה העשרים ניתן לאפיין כמלחמות אשר היו מעורבים בהן מניעים אתניים גזעניים שמקורם בלאומנות חשוכה אשר הווננו ממצוקה של משברים כלכליים. הדת איבדה את סמכותה המוסרית וכוחה הפוליטי "המרגיע" מול עצמת התעוררות שובניסטית פשיסטית הרסנית. הספר "ממלא המ" קום" מתאר את שתיקת הוותיקן והאפיפיור פיוס ה-12 נוכח פשעי מלחמת העולם השנייה - המלחמה הקטלנית ביותר אשר עברה על האנושות בעת

הדיאלוג של הקיבוץ עם החברה והמדינה

הדין במושב המסכם של כנס חוקרי הקיבוץ היה בעל אופי היסטורי בעיקרו, והודגשו בו הצלחתו של הקיבוץ במפעל ההתיישבות ובביטחון הלאומי עד להקמת המדינה ובשנותיה הראשונות, מחד, וכישלוננו להיות דגם לשינוי חברתי, מאידך

כנס חוקרי הקיבוץ, גבעת חביבה, 14.09-13

המושב המ" סכם של כנס חוקרי הקיבוץ, שהתקיים בסוף השבוע (13.9.2018) בגבעת חביבה, הוקדש לרבישיח מרתק על הדיאלוג המתנהל מזה שבעים שנה ויותר בין הקיבוץ לחברה הישראלית ולמדינה. בצדק הר-

ועל פי כללי השוק הנלווים להם. היא נקבעת ללא כל קשר לתרומה לציבור ולא בהכרח על פי התרומה לבעלים. כשל נוסף של המשטר הקפיטליסטי הוצף במאמר של סבר פלוצקר (העורך הכלכלי של "דיעות אחרונות"), שהתפרסם באותו סוף שבוע בו התקיים הכנס, בו הוא מתאר את המשבר הכלכלי שהתרחש בארה"ב ובאירופה לפני עשור שנים, בספטמבר 2008. משבר שהיו לו השלכות על המשק העולמי כולו וגם עלינו כאן בישראל. משבר שההיחלצות ממנו דרשה התערבות חסרת תקדים של המדינה במשק. ממשלת ארה"ב נחלצה ופעלה או בניגוד ל"אידיאולוגיה הקפיטליסטית של חרות החופשית" והשקיעה טריליוני דולרים כדי להלאים מוסדות פיננסיים שכללו. מוסדות שמנהליהם נהנו באותו זמן משכר אסטרונומי. היא עשתה זאת כדי להציל את המשק ואת מיליוני משקי הבית מקריסה מוחלטת. ההיסטוריון אדם טו מצוטט על ידי סבר, כשהוא מתאר בספרו "התרוסקות" את מה שקרה אז: "מעורבות מדינתית ללא תקדים בתולדות הקפיטליזם, מהלומת מחץ שהונחתה על האידיאולוגיה של התחרות החופשית". ואני מוסיף: מהלומה שעדיין לא גרמה להתפכחותם של רבים מחברינו כאן. ההתפכחות מהאידיאולוגיה החדשה - ישנה שאימצו.

גישו הדוברים את העובדה שהקיבוץ ראה את עצמו בעבר כשילוב של שליחות למען המפעל הציוני, יחד עם הניסיון ליצור חברה אחרת, חברה המושתתת על ערכים שונים מאלה המקובלים בעולם הקפיטליסטי. הקיבוץ האמין בעבר ביכולתו להיות החלוץ לפני המחנה בבניית "חברה חדשה". הדין בכנס היה בעל אופי היסטורי בעיקרו, והודגשו בו הצלחתו של הקיבוץ במפעל ההתיישבות ובביטחון הלאומי עד להקמת המדינה ובשנותיה הראשונות, מחד, וכישלוננו להיות דגם לשינוי חברתי, מאידך. יותר מזה, רוב הדוברים הרגישו את הווייתורים הערכיים והאידיאולוגיים שעשה הקיבוץ כדי להידמות לסביבתו. כשומע חופשי אני סבור שעם כל החשיבות של הניתוח ההיסטורי, השאלה היותר פיע על דמותה ועתידה של החברה בישראל.

האידיאולוגיה הקפיטליסטית

כדי להציג יעדים לעתיד, חשוב להקדים ולאבחן את המקום בו נמצאים הקיבוצים והכריהם היום. התכונות אמיצה, ללא משוא פנים, מלמדת אותנו כי חלק גדול מחברי הקיבוצים אימצו את האידיאולוגיה (הערכים) של הקפיטליזם. במיוחד אומץ "השקר האידיאולוגי" בדבר הקשר בין התרומה לתמורה, כפי שהוא מיוחס לחברה ולכלכלה הקפיטליסטית. השקר, היות שבעולם המושתת על הערכים הקפיטליסטיים לא מתקיים באמת קשר בין התרומה לתמורה. אם הייתה כוונה לתגמל על פי התרומה לחברה, היו המורים והרופאים אמורים להיות בראש טבלת השכר. אך מי שעומדים בפועל בראש מקבלי השכר, הרחק לפני כל השאר, הם דווקא המנהלים של החברות הגדולות, גם כאשר החברות כושלות. הם מנהלי העסקים של הטייקונים, גם כאשר עסקיהם קורסים ומזועזעים את המשק כולו. הם מנהלי הבנקים כולל אלה שפשטו את הרגל וגררו איתם לתהום מיליוני חוסכים ומפקידים תמימים. מדובר על שכר שנתי של עשרות מיליוני שקלים, או דולרים, ללא קשר להצלחה ובוודאי שללא קשר לתרומה לציבור ולמדינה.

התמורה בעולם הקפיטליסטי לא נקבעת על פי התרומה, היא נקבעת על פי ערכי הקפיטליזם

לאן פנינו?

המציאות כפי שאני קורא אותה, היא שאנחנו, חברי הקיבוצים בכל סוגי הקיבוצים, נתונים במאבק פנימי שלא הוכרע עדיין. מאבק שנמשך גם לאחר חציית קו פרשת המים של השכר הדיפרנציאלי וההתייצבות על המדרון החלקלק שעשוי להוביל אל הלא כלום. מאבק המתקיים גם בקיבוצים שבחרו להפחית את השותפות והשוויון. המאבק בין מי שמחפשים דרכים ייחודיות לקיים את הקיבוץ ולתרום ולהשפיע על החברה הסובבת, לבין מי שרוצים להיבלע לחלוטין בחברה הקפיטליסטית. בין מי שמחפשים דרכים חדשות שיאפשרו לקיבוץ להיאבק על ייחודו ולקחת חלק פעיל בעיצוב דרכה של החברה הישראלית כולה, לבין מי שמייחלים להשתלבות מלאה בעולם הסובב, על ערכיו ועל פעריו.

כשמערבבים מוח, הוראה ופסיכולוגיה מקבלים נוירן-פדגוגיה

יום פתוח בחינוך ופסיכולוגיה | 4.10.18 | 19:00-15:00

15:00

התכנסות וכיבוד

16:00 – 15:30

האם באמת יש ביכולתנו להשפיע על המוח של התלמידים?

ד"ר גוגנהיים חיים | ראש מחלקת הפיתוח במכון פוירשטיין לקידום כושר הלמידה

16:30 – 16:00

מגולני עד מנאלי- מסע לנפשו של התרמילאי הישראלי

פרופ' יוני גז | מרצה במחלקה לפסיכולוגיה במכללה

17:00 – 16:30

פסיכולוגיה וחינוך, סטוץ או סיפור אהבה?

ד"ר ארז מילר | פסיכולוג חינוכי, מרצה במכללה

17:30 – 17:00

מוסיקה היא הלהיט החדש בעולם הלמידה

חנה אבוחצירא | מוסיקאית ומרצה בבית ספר לחינוך במכללה, בוגרת המכללה (ההרצאה תלווה בנגינה)

19:00 – 17:30

ייעוצים ללימודים והרשמה

הטבה מיוחדת לנרשמים ביום הפתוח < 150 ש"ח דמי הרשמה (במקום 300 ש"ח)

ובנוסף **450 ש"ח הנחה** בשכר הלימוד

מבצע "חבר מביא חבר" < 200 ש"ח הנחה בדמי הרישום, כולל כפל מבצעים!

גדעון הרמט. ב'79-80 שיפר את השיא הישראלי חמש פעמים

סגנון הפוסברי של הרמט. תצלום: אליצור ראובני

הרמט במכביה ה'11, יולי 1981. צילום יעקב סער

בשיא הגובה

במאי '79, בין הבגרויות בתיכון, עבר הקופץ לגובה גדעון הרמט, בן יד חנה, בפעם הראשונה את מחסום שני המטרים וקבע שיא ישראלי: 2.02 מטר. במכביה ה'11 קפץ לגובה 2.17 מטר, ושיאו זה החזיק מעמד עד 1990. בן 24 פרש מתחרויות, עזב לדנמרק והצטרף לחברתו לה נישא מאוחר יותר. מאז הוא שם

אלי ההכרה, שעלי לנסות גם דברים אחרים". כמו חלק מבני גילו בקיבוץ, נכנס גידי למסלול צעירים שכלל עבודה ולימודים. במהלך תקופה זו הצטרף לחברתו בדנמרק (לימים אשתו ואם ארבעת ילדיו), שבאותה עת החלה את לימודיה בבית הספר לאחיות. "בתום שישה חודשים חזרתי לקיבוץ במטרה ללמוד משפטים" מתאר הרמט, "אלא שהתברר שהפסדתי את התור שלי ללימודים לאותה שנה, ומאחר לא רציתי לבזבז זמן, החלטתי לחזור לדנמרק וללמוד שם. מאחר והאנגלית שבפי לא הייתה ברמה מספקת ללימודי משפטים, החלטתי להירשם ללימודי פיזיותרפיה שהתקיימו בסמוך לבית הספר לאחיות בו למדה אשתי. לתחום הפיזיותרפיה נחשפתי בתקופה הארוכה שבה עסקתי בספורט. סיימתי את הלימודים, והיום אני בעלים של מכון פיזיותרפיה גדול המעסיק תשעה עובדים".

השנים הרבות מאז עקר לדינמרק מטביעות את חותמן באקצנט המקומי המשתרבל לעברית ששגורה היטב בפיו. "היה לי חלום לחזור לישראל בשלב כלשהו", מתוודה הרמט, "אלא שזה לא יצא לפועל מכל מיני סיבות". ארבעת ילדיו של הרמט חיים בדנמרק. כולם דוברי עברית. אחד הבנים הוא דוקטור לפילוסופיה ששירת כחיל בודד בצנחנים. בן שני לומד כלכלה לתואר שני ואחת הבנות היא בוגרת משפטים. חלקם התנדבו לתקופות בקיבוצים ואחד אף למד באוניברסיטה בארץ במסגרת חילופי סטודנטים. הוא עצמו מקפיד לבקר בארץ פעם או פעמיים בשנה, שומר על בריאות טובה ורץ להנאתו.

אופטימליות אלה באותה תקופה, הוא מסייג, "הייתי צריך לקחת חומרים ממריצים, ולכך אף פעם לא הסכמתי". הרמט, שהשתייך לסגל לקראת אולימפיאדת לוס אנג'לס '84, סבל לאחר המכביה מפציעה טורדנית שהשביתה אותו לפרקי זמן ממושכים ופגמה בהתקדמותו. הוא אמנם זכה בשלוש אליפויות ישראל נוספות והשלים שש רצופות, אבל הכי קרוב לשיא הגיע רק כעבור שלוש שנים עם 2.16 מטר. שנה לאחר מכן מאמן האישי יענקל'ה בורנשטיין, שגידל ועבד אותו מגיל 18, נפטר משטף דם במוח, והפרידו זה בטרם עת ממי שעטף אותו בצמר גפן, הייתה בשביל הרמט מכה קשה, סיפר באחד הראיונות אריה קוקס יו"ר איגוד האתלטיקה לשעבר. מכאן הדרך עד לפרישה הסופית מאתלטיקה הייתה קצרה למדי. שיאו של הרמט - 2.17 מ' החזיק מעמד עד 1990 והוא מדורג תשיעי בטבלת שיאני ישראל.

ב'1985, כשהוא בן 24 בסך הכל, החליט הרמט לפרוש מתחרויות. "ברגע שלא הבאתי תוצאות", הסביר, "איבדתי את תמיכת הוועד האולימפי שהעדיף להשקיע בענפים אחרים; מה גם שאחרי כל כך הרבה שנים בהן הייתי כמעט מקצועני, החופש קרץ לי. לאחר שנה התחתן ועבר לדנמרק, שם הוא חי עד היום. "סמוך לשחרורי מצה"ל, הוא מספר ממקום מושבו, "היה עלי להחליט מה עושים הלאה. ניסיתי לחזור למשטר אימונים תחת הדרכת מאמן חדש, ובהדרגה והגעתי פחות או יותר ליכולת שקדמה לפציעה, אלא שכאחד שעסק בספורט הישגי 8 שנים רצופות (מגיל 14 עד 22) חדרה

להתאמן ולרשום שיאים חדשים. ביוני '81 עבר הרמט באליפות הפועל 2.15 מטר, תוצאה שהייתה בטיבה אחרי גייסון מייזלר האמריקני. חודש אחר כך באליפות ישראל, קבע 2.16 מטר (תוצאה שהייתה מעניקה לו מקום על הפודיום באליפות ישראל 2018 שנערכה לא מכבר). אפשר שמה שדירבן אותו להישגים חסרי תקדים אלה, היו שני ישראליים מוכשרים נוספים בקפיצה לגובה, עימם התחרה ולרוב ניצח: צפירי מינצר ואנדרני סוריני. סוריני חי היום בארה"ב, ושומר עמו על קשר.

המכביה ה'11 זימנה לו מפגש נוסף מול מייזלר. השניים הציגו סגנונות הפוכים - האמריקאי בן ה'26 קפץ בטכניקת גלילת הבטן המיושנת, הרמט בסגנון פוסברי: "אתה מגיע עם הפנים לרף ויוצר קשת עם הגב ובכך מנצל את הכוח הצנטריפוגלי" סיפר הרמט הכישרוני, בראיון שנערך עמו. השניים ניתרו לגובה זהה - 2.17 ובנקודה זאת התעורר ויכוח בין שני המחנכות. הרמט רצה להגביה את הרף ל'2.19, מייזלר דרש 2.20 מתוך ידיעה שאם שניהם ייכשלו, הוהב יוענק לו. בתום התדיינות ארוכה של חברי איגוד האתלטיקה, הוחלט על 2.19 מטר. הרמט כשל בשלושת הניסיונות. "בפעמיים הראשונות", סיפר, "עברתי עם הגוף את הרף, אבל הפלתי אותו עם הרגליים. בפעם השלישית טעיתי ועפתי ישר לתוך הרף". מייזלר, שכבר הבטיח בשלב זה את ההגבה בניסיון השלישי. תחושת ההחמצה של הרמט הייתה מובנת, והתעצמה לנוכח מברקים שעבר בזמנו, וניבאו שיוכל לעבור גובה של 2.27 מטר, "כדי להגיע לתוצאות

ניתר הרמט לגובה של 2.11 מטר, מה שהקנה לו מעבר לרמה ביינלאומית, שזיכתה אותו בתמיכה כספית מהמדינה בסך 1,200 לירות בחודש, בנוסף לפיקוח רפואי ועזרה בנסיעות לתחרויות בחו"ל. "בכל פעם ששיפרתי שיאים", נזכר הרמט, "התקשרו לקיבוץ עיתונאים. בקיבוץ היה אז טלפון אחד בחדר האוכל, אבל לאיש בקיבוץ לא הייתה בעיה עם זה שאני תופס את הקו היחיד, כי הבאתי פרסום למשק, וכשעיתונאים ביקשו לראיין אותי, כולם היו רצים לחפש אותי. מבחינת ספורט ומה שסביב לו, קיבלתי תמיכה מאוד גדולה מהקיבוץ והשלים דברים, ולא חסר לי כלום".

תשיעי בין שיאני הקפיצה לגובה הרמט לא הסתפק ב'2.11 ובאותה שנה שיפר את השיא בשלוש תחרויות נוספות, כל פעם בסנטימטר אחד, וערב גיוסו לצבא ניתר ל'2.14 מטר. בצה"ל שירת כמד"ס בווינגייט, אחר כך ביחידת חינוך בגבעת אולגה, וכל אלה לא מנעו ממנו להמשיך

אבנר רון

בשלהי שנות ה'70, הטרידה את ראשי האתלטיקה בישראל השאלה מי יהיה הראשון לעבור שני מטרים בקפיצה לגובה. בהיותו בן 16 וחצי (נולד ב'1961), ראה גדעון (גידי) הרמט, קופץ צעיר ומוכשר מקיבוץ יד חנה, הניכו של מאמן האתלטיקה שורה רפפורט, כיצד אורי בראון עושה זאת בתחרות במכון וינגייט וליבו נשבר. תחרות זו היוותה ציון דרך לא רק לאתלטיקה המקומית, אלא גם לעתיד של שני קופצי הגובה המוכשרים, בראון והרמט. בראון לא הצליח לשחזר את התוצאה הפנטסטית והשאיר את הבמה להרמט השאפתן.

במאי '79, בין הבגרויות בתיכון, עבר הרמט בפעם הראשונה את מחסום שני המטרים וקבע שיא ישראלי: 2.02 מטר. באותה עונה שיפר את השיא חמש פעמים נוספות! והעמיד אותו על 2.10 מטר, תוצאה הטובה מהשיא העולמי לנשים. במאי 1980

ילדות בקיבוץ קומוניסטי

הוריו של גידי הרמט נמנו על ותיקי יד חנה. אביו, אשר הרמט, יליד הונגריה, היה בצעירותו מתאגרף מקצועי ונפטר כשגידי החל את דרכו הספורטיבית. אמו האריכה יותר ונפטרה ב'98. לגידי שתי אחיות: אחת ביד חנה, השנייה חברת קיבוץ יקום. "כילד אני זוכר קיבוץ ייחודי, שרוב חבריו הצביעו למפלגה הקומוניסטית. הגיעו לקיבוץ באותה תקופה הרבה גרעינים של המפלגה ותנועת נוער. מנהיגים מארצות מזרח אירופה פקדו תדיר את המקום: בר לגרים, רוסים, רומנים. היה קצת יותר אידאולוגיה". ליד יד חנה, היכן שהיום נמצא היישוב בת'חפר, הוקם בתקופת הפילוג קיבוץ נוסף, שנקרא 'יד חנה סנש', שהשתייך לקיבוץ המאוחד. ב'2005 קלט יד חנה 30 משפחות של מפונים מצפון השומרון וחבל עזה (רובם מהיישוב חומש) וסיווג היישוב שונה מקיבוץ לכפר שיתופי קהילתי ושם האגודה השיתופית שונה ל-"יד חנה חומש".

הפקת
סרטי
סיפורי
חיים

היילברון מולטימדיה

סרטי HD לאירועים

מצגות איכות, המרות, הקרנה.

פרדס חנה 054-2181827

להכניס את קלטות שיחות הקיבוץ למחשב

לארכיונים ופרטיים

להחזיר לחיים מדיות ישנות

" המרה (דיגיטציה) של מדיות ישנות לקבצי מחשב - MP4 או ב DVD, בטכנולוגיה חדשה - frame by frame.

" שיטה חדשה וייחודית המבטיחה

איכות מיטבית, התוצאה המתקבלת חדה ומדויקת בסטנדרט הדיגיטלי המלא.

" סרטי 8 מ"מ, 16 מ"מ, שקופיות, תשלילים, קלטות, תקליטים, סלילים.

" ההמרה הופכת את המדיה הישנה לחומר נגיש הניתן לשימוש ועריכה בסרטים חדשים.

אלכס היילברון הדקלים 167 פרדס חנה
054-2181827 | heilbrun@bezeqint.net

"במקום שבו אין אנשים - היה איש"

האמרה הזאת, שהפכה עבורה מוטו לחיים, קיבלה משנה תוקף במהלך המסע שהיא ערכה לאחרונה עם חניכיה לפולין. "כמה שהתרסקתי שם, ככה קיבלתי שם כוחות לתרום את תרומתי כדי שהעולם שלנו יהיה טוב יותר", היא אומרת. "היא", זו סיגלית ביראני, מורה דרוזית שמלמדת זו השנה הרביעית בבית הספר "עמק החולה" בכפר-בלום

שאני יוצאת. שאני חייבת לצאת. כי אם לא הייתי עושה את המסע הזה עם התלמידים שלי, לא הייתי יכולה יותר לשמש להם דוגמה. רציתי את המסע הזה גם לעצמי. לדעת מה היה שם. להיות במקומות שכל זה קרה. להתחבר יותר. הצוות והנהלת בית הספר שמחו שיצאתי. היה להם חשוב שגם האחר יידע מה היה שם ויבין. ראיתי שברוב המסע, אולי בגלל שהייתי 'אחרת', עיני התלמידים היו נשואות אליי. הסתכלו עליי. בחנו אותי. את התגובות שלי. את החיבור שלי. את הרגשות שיצאו ממני. מה עובר עליי. איך עובר עליי. הם ראו אותי מניפה את דגל ישראל, שרה את ההמנון, ארגנתי את רוב הטקסים, רציתי שהכול יתקתק כמו שצריך, מתוך חובה. מתוך אחריות. מתוך אכפתיות עצומה.

"ביום הראשון של המסע היינו באושוויץ. עמדתי מול הררי השערות, אלפי זוגות המשקפיים, מאות המזוודות, ובכיתי. הלכתי הצידה. לא רציתי שיראו אותי. זה הלם רגשי שקשה לתאר אותו. אחרי זה היו המקלחות והמשרפות והארובות...".

עם מה חזרת משם?

"המסע הזה שינה אותי לטוב. כמה שהתרסקתי שם, וכמה שראיתי את המקום הכי שפל עלי אדמות, ככה קיבלתי שם כוחות לתרום את תרומתי כדי שהעולם שלנו יהיה טוב יותר. חזרתי משם עם שני דברים: להתגבר על פחדים, ולמקסם את הנתינה שלי. אני מודה, אני מודה של המדינה, אני נותנת 24/7, אבל אני יכולה יותר. יש עכשיו תכנית ייחודית לבני נוער דרוזים, איך ליצור מנהיגות, איך ליצור העצמה, ואיך להשתלב בחברה הישראלית, ואני שם. אני גם משתתפת עכשיו בקורס לשיפור האנגלית המדוברת שלי - הקורס מתקיים בבית ספר למבוגרים בקריית-שמונה, והוא בתשלום - כי אני רוצה להופיע גם מול בני נוער מארצות אנגלוסקסיות ולספר להם על החברה הישראלית ועל הדרושים. זה ישפר את הנתינה שלי ואת המעורבות שלי, גם בחברה הישראלית וגם בחו"ל".

המסע הזה ממשיך ללוות אותך...

"עברנו תהליך. הוא יקבל את ביטוי אצל התלמידים בחודשים הקרובים, ואולי גם בשנים הקרובות. ואולי קורים להם דברים כבר היום, והם בשלב הזה עוד סמויים מהעין. אצלי התהליך יותר מהיר. אני כבר ממשיכה אותו".

איך התנהגו התלמידים?

"לתפארת. מצד אחד הם הרכינו שם ראש. מצד שני הם הניפו שם דגל. הייתי מאוד גאה בהם. במהלך המסע, בטקס קבלת השבת שעשינו, חילקנו לתלמידים מכתבים מההורים. מכתבים שיש בהם גם אהבה, גם פריסת שלום, וברוך כלל גם קצת ענייני מורשת ומולדת. גם אנשי הצוות קיבלו מכתבים. היה מי שדאג שהם יקבלו. גם אני קיבלתי מכתבים. ממנהלת בית הספר, ממנהלת השכבה הבוגרת, ומרכזת המתמטיקה בתיכון (אחת הסיבות למסע

זו שנה ראשונה שהיא מחנכת י"ב, וזו זכות גדולה, היא אומרת. "אתה כבר רואה את הפרי, ויש לי חלק בו. אני מרגישה שיגדלתי ילדים. מכיתה י' ועד י"ב, בתקופה הכי משמעותית בחיים שלהם. אני מאוד גאה על כך". צילום, עודד יעקבי

העוצמות שלהם. וגם את החולשות. גם זו התמודדות".

ועכשיו לזווית האישית שלך: מעבר לעניין האוניברסלי של השואה, מדובר כאן בגורל של העם היהודי. באסון של העם היהודי. במקום הכי רגיש אולי בהיסטוריה היהודית. איך התחברת לזה בלא-יהודייה?

(הטייפ שותק עכשיו שתיקה ארוכה. יש דמעות. רחש הסלילים בולע אותן). "אני נוכרת עכשיו", אומרת סיגלית, "בטקס שהתקיים במיידנק. אף עין לא נשארה שם יבשה. אלה היו רגעים של עצב, אבל וכאב. עמדו שם 50 תלמידים מתוך הקבוצה שלנו, וקראו את שמות בני משפחתם שנרצחו שם. סבא-רבא וסבא ודוד ודודה. זה קרע לי את הלב. אם הייתי עושה את המסע הזה עם בני העדה הדרוזית, הייתי מגיבה כאדם, כיומן ביינג, הייתי מרגישה סולידריות עם בני העם היהודי, אבל לא הייתי יכולה לחוש את אותה עוצמת כאב כפי שהרגשתי שם עם עמיתיי לצוות ועם תלמידיי. זה החניק אותי".

הלם רגשי שקשה לתאר אותו

לפני שהתחילה ההכנה למסע, במרץ 2018, היא די התלבטה. היא שאלה את עצמה האם זה נכון לה. האם היא תעמוד בזה. "אני אדם רגיש, ושמעתי ממי שהיו שם שזה מסע קשה רגשית. חששתי מהתגובות שלי. איך אני. איך אתמודד. איך אעמוד בזה. אחרי הכול, אני לא אדם פרטי, אני מלווה תלמידים. יש לי אחריות על קבוצה. העובדה שאני אשת חינוך ושוהה התפקיד שלי - הכריע".

"חודש אחרי שהחלה ההכנה למסע, החלטתי

איצי ברתנא

הלל הזקן היה אומר בפרקי אבות: "במקום שבו אין אנשים - השתדל להיות איש". לאמור: לעתים אדם נסחף אחרי חברה, אחרי סביבה, אחרי הזרם, גם אם הוא עכור... לא, אומר הלל הזקן, אל לו לאדם לאבד את האמת הפנימית שלו, את האני מאמין שלו, גם אם הוא במיעוט, גם אם הנטייה היא אחרי רבים להטות. על כך הוסיף הרב חיים מוולוז'ין עוד הסבר: אדם נוטה להתנהג באופן נורמטיבי בסביבה שמכירה אותו, כי הוא לא רוצה להיתפס בקלקלתו, וזה בסדר, אבל זה לא מספיק. המבחן של האדם הוא כאשר הוא נמצא בסביבה שבה הוא לא מוכר, או במקום שאין בו אנשים כלל, ויצר הרע אומר לו, עזוב, עזוב, תעשה מה שבא לך, ממילא אף אחד לא מכיר אותך כאן, או ממילא אין כאן איש - והוא אומר לעצמו, "לא", והוא נשאר "איש".

עבור סיגלית ביראני האמרה הזאת היא מוטו. מוטו לחיים. מוטו לדרכה כאדם. מוטו לדרכה כאשר מקצוע בתחום ההוראה והחינוך. היא אפילו מופיעה על צג הנייד שלה, כדי להזכיר לה יום יום ושעה שעה את מה שלא צריך להזכיר לה (כי את מה שלא שוכחים, לא צריך להזכיר). לאחרונה, במהלך המסע שהיא ערכה עם תלמידיה בפולין, בגיא ההריגה של יהדות אירופה, האמרה הזאת קיבלה משנה תוקף, כי במקומות שהם פקרו אותם, ובאתרים שהם ביקרו בהם, לא היו אנשים. כי אחרת איך אפשר להסביר את מה שקרה שם. האמרה הזאת, היא אומרת לי, הייתה גם הכותרת של המסע שלהם. ה-High light שלו.

המסע לפולין הוא כבר מסורת בבית הספר התיכון "עמק החולה". הוא מתקיים שם מדי שנה, בתקופת החופש הגדול, בחסות משרד החינוך, ומיועד לבני י"א שעולים לי"ב. הוא מתקיים לאחר הכנה בית ספרית של מספר חודשים (לימוד, מעגלי שיח, סדנאות הכוונה, הכנה רגשית ועוד). המסע הזה הוא גם מורשת, וגם לימוד, וגם חלק מבניית הזהות האישית והרב-תרבותית של התלמידים. רב-תרבותית, כי יש בבית הספר הזה גם תלמידים דרוזים וצ'רקסים. הם נגועו במהלך המסע גם בתנועות הנוער החלוציות: בתפיסת עולמן וברך שבה הן פעלו בתוך החושך הגדול. "רצינו להראות לתלמידים שלנו איך צומחת מנהיגות צעירה בכלל, ואיך היא מחוללת שינוי גם במצבים קשים", אומרת סיגלית.

הם היו בטברלינקה, במיידנק, בפלחובה, באושוויץ, ובעוד מקומות, ובסופו של כל יום היו להם שני סבבי סיכום, תחילה עם התלמידים ואח"כ רק של אנשי הצוות. "התפרקתי שם. זה לקח אותי גם למה שקורה היום עם הדרוזים בסוריה. הרוע לא נעלם אחרי אושוויץ. הוא נמצא בעולם. לאדם קל יותר להתמסר לרוע מאשר לטוב. שאלנו את

"ביום הראשון של המסע היינו באושוויץ. עמדתי מול הררי השערות, אלפי זוגות המשקפיים, מאות המזוודות, ובכיתי. הלכתי הצידה. לא רציתי שיראו אותי. זה הלם רגשי שקשה לתאר אותו. אחרי זה היו המקלחות והמשרפות והארובות...".

עצמנו שוב ושוב מה עלינו, כבני אדם כאשר הם, לעשות כדי להיות בצד של הטוב ולחזק אותו. ניסינו בשיחות גם להפיק לקחים, כולל בסביבה הכי קרובה שלנו, כולל ביחס לחברים בתוך בית הספר. איך אתה מתייחס לתלמיד שזקוק לך, איך אתה יוצא מה'זום אינ', ועושה 'זום אאוט', כדי לראות גם את האחר. זה מסר חינוכי חשוב מאוד", אומרת סיגלית.

למסע יצאו 80 תלמידים, שחולקו לארבע קבוצות ולווו על ידי שישה אנשי צוות וארבעה מדריכים מטעם משרד החינוך. כל קבוצה מנתה 20 תלמידים. הקבוצות לא היו קבוצות הלימוד האורגניות בבית הספר. "עשינו מיקס. בנינו את הקבוצות מתוך מחשבה איך להפיק מהן את המרב. רצינו להוציא את החניכים מתוך אזורי הנוחות שלהם, רצינו שהם יכירו את האחר, שיגלו את החזקות שלהם. את

שורה ראשונה

שונים, קטנים, יומיומיים. היא באוויר. היא באווירה. במידה רבה היא תלוית-ציפייה.

הקיבוץ הפערי

יש לי חבר ילדות החי מזה שנים בקיבוץ מופרט. הוא עד לפעמים העצומים המתגלעים בין רמות החיים של חבריו. ביטוי לפער כזה הוא, לעדותו ולהודאתו, נסיעות לחו"ל. יש, לדבריו, משפחות שנוסעות לחו"ל פעמים אחדות בשנה, בעוד הוא אינו יכול לאפשר לעצמו אף לא נסיעה אחת בשנה. בהשלמה מרירה הוא מודה ומתוודה: "ככה זה בהפרטה, אין מה לעשות".

דמי עזיבה

יש לי חבר שעזב את קיבוצו וקיבל, בש"ע, 30.000 ש"ח בעשרה צ'קים דחויים. וכה אמר: "אמרתי תודה רבה, אם זה מה שהקיבוץ יכול, אין לי תלונות. אני לא יורק למקום שהיה לי בית יותר משלושים שנה. היה לי ברור כי לא אתעשר מסכום כזה ולא אהיה עני בלעדיו".

טיול שורשים

מי שנולדו בישראל לא נדרשים לעלות על מטוס בדרכם לטיול או למסע שורשים אלא לעלות על רכבת הזיכרונות או לעוף על כנפי הגענועים.

בעל זבוב

ערב ראש השנה - היום הזה ממש - זמזם לי זבוב זמזום טורדני. ניסיתי לגרש אותו פעם אחר פעם אבל הוא שב שוב ושוב. הוא לא הותיר לי ברירה, אף שחסתי עליו מעצם היותו בעל חיים, בשבריר שנייה מתוזמן היטב מחצתי אותו בין שתי כפות ידיו. דקתיים לאחר מכן צלצלתי לאחל מזל טוב ללידה. כהרגלי בקודש החול ביקשתי ממנה סליחה אם חלילה פגעתי בה במהלך השנה. "אתה?" גלגלה אליי את צחוקה "אפילו בזבוב אתה לא מסוגל לפגוע" רציתי להגיד לה - מה את יודעת...

רגע בקפה

הנערה בקפה אמרה כי חלום חייה הוא לגור במקום שקט, ש - ציטוט - "בבוקר פותחים את הדלת ורואים דשא ושומעים ציפורים ואין עשן ואין אנשים עם עצבניים שכל הזמן ממחרים לשום מקום". היא עצרה, לגמה טיפה והוסיפה "אבל אני יודעת שזה רק בחלום". רציתי להגיד לה שהיא יכולה להקיץ מהחלום שלה למציאות חלומית במקום שנקרא קיבוץ.

שורה תחתונה:

מי שמספרים ברגשות לעולם לא ירוויחו. הם תמיד יפסידו.

לפעמים אני חש כי האל הטוב לא מרגיש כל כך טוב. אולי הסיבה לכך שהוא מרגיש אותו.

לקיבוץ שיופרט השנה

אם וכאשר תבחרו להפריט את קיבוצכם, דעו כי: א. אין שום שד - או עז - בהפרטה. אם יש, הוא לא נורא. עם הזמן, תיווכחו, משהו יזקק מהאוויר ומהאווירה את הגורמים לעכירותם. משהו יצטלל. המס הקהילתי שייראה לכם גבוה מאוד, יפחת בהדרגה. עם הזמן הוא יתייצב על גובה סביר בהחלט. נכון, אכן, כי מדובר בהחלטה בלתי הפיכה, אבל השמש שתזרח בוקר לאחר ההחלטה על ההפרטה תהיה בדיוק אותה שמש שזרחה בוקר לפנייה. דברים שייראו לכם מוזרים בהתחלה, ייראו לכם רגילים בהמשך. אבל אל תטעו, אל תתבלבלו: אותה גברת בשינוי אדרת היא גברת אחרת. חלק, גדול או קטן (שניהם צפויים) מהמתנגדים להפרטה והמצביעים נגדה יודו כי כיום, במבחן התוצאה, היו מצביעים בעדה. והתומכים בה יגידו להם או יחשבו בלבם - אמרנו לכם. נחיה ונראה.

אפליקציה עצובה

הידיעה על פיתוח אפליקציה ייחודית וייעודית לנהגים שהם הורים לילדים, אשר תזכיר להם לא לשכוח את ילדיהם ברכב, לא שימחה אותי ואפילו לא שחררה מפי אנחת רווחה; היא ציערה והעציבה אותי. היא גרמה לי לחשוב עד להיכן הגיעה זילות חיי אדם במקומותינו - עד לקדמת הטכנולוגיה אשר רק הודות לה יזכרו הורים בקיומם של ילדיהם, גם אם וכאשר ילדיהם נמצאים במרחק ריח מהם.

כיצד מחלחלת הפרטה זוחלת

עין חרוד איחוד הוא קיבוץ שיתופי חזק ועשיר. באחרונה חל שינוי שולי, יש יגידו זניח, בשולי השיתופיות: תחל שקילת הכביסה המלוכלכת של חבריו ובעקבותיה היא תתומחר. האם זה בלון ניסוי? האם זה משב רוח ראשון של שינוי? האם זה צעד ראשון בהפרטה זוחלת? האם עלות הכביסה לא תושט על חבריו ועיקרה הוא כדי שחברים יידעו "כמה זה עולה לקיבוץ"?

הערבות וההדדיות

רבים נוטים לפרש את המושג ערבות הדדית בעיקר בהיבט הכספי שלו. עזרה כספית לנזקקים לה היא ודאי ביטוי של ערבות כזאת (גם אם לפעמים נראה כי היא ניתנת בעירובן מוגבל) אבל ערבות הדדית אינה מתמצה בה. יש לה ביטויים

טיגלית מניחה פרח על המצבה לזכרו של יאנוש קורצ'אק באתר הזיכרון בטרבלינקה

שהלשינו והסגירו ותייגו וכיוזו והוקיעו והכו והתעללו. כל אלה שקיבלו עליהם את תורת הגזע הנאצית. את מה שהנאצים ניסו להנחיל. "השאלה שמהרהרת בראשי היום היא איפה היה האדם?", הוא מוסיף, "כי בנוסף לכל אלה שהיו שותפים להשמדת העם היהודי, מיליוני אנשים ראו את הוועות ושתקו. איפה היו תושבי לובלין, מאות מטרים בלבד מתאי הגזים במיידנק? איפה היו תושבי קראקוב, שראו את הלהבות מיתמרות מעל אושוויץ-בירקנאו, ואת הרכבות מגיעות עמוסות מטען אנושי וחוזרות ריקות, רק כדי לשוב לאחר מכן עם מטען נוסף?"

"מכונת ההשמדה הנאצית לא הייתה מורכבת מחלקי מתכת ופח, אלא מאנשים בשר ודם שמוחם נשטף. הדלק של המכונה הזו לא היה בנזין או סולר, אלא שנאה. שנאה טהורה. שנאת חינם, שמונעת מפחד ומאי הכרת האחר. שנאת חינם שמבוססת על שקרים ועל תעמולה מרושעת. "אנחנו היום שומרי הסף. אנחנו צריכים להרים ראש בגאווה ולדאוג שאותה שנאה מפלצתית לא תרים עור את ראשה המכוער. זה מתחיל בחינוך. בגני הילדים ובבתי הספר, וממשיך בעשייה האישית של כל אחד ואחת מאתנו, בכל יום, בכל שעה. רק כך נוכל להגיד לעולם: 'לא עוד!'".

ובל נשכח את המסר, אני עוצר לרגע את המנוולוג שלו, כדי לסכם: "במקום שבו אין אנשים - השתרדל להיות איש". "אכן כן", הוא אומר, "זה המפתח. זה מתמצת את הכול".

הזה שייכת לתחום הלב האנושי, ואת, סיג, חלק ממנו, כי בכל מקום שיש בו עוולה, אי צדק, או התעמרות בחלש - את שם, כתבה לה בין השאר אתי עמר, רכזת המתמטיקה בתיכון. קראתי ופרצתי בבכי. הלכתי לחדר שלי במלון והתפרקתי. הייתי שם גם מורה ומחנכת, אבל גם אדם פרטי".

זו שנה ראשונה שהיא מחנכת י"ב, וזו זכות גדולה, היא אומרת. "אתה כבר רואה את הפרי, ויש לי חלק בו. אני מרגישה שגידלתי ילדים. מכיתה י' ועד י"ב, בתקופה הכי משמעותית בחיים שלהם. אני מאוד גאה על כך".

איפה היה האדם?

עם הזמן, הוא אומר לי, לא חשוב מי, גם הוא היה שם, הוא נתקל ביותר ויותר אנשים ששואלים אותו היכן אלוהים היה בשואה. "אני יהודי, אבל לא אדם רתי", הוא מבהיר, "ולכן השאלה לגבי אלוהים פחות מטרידה אותי. מבחינתי, המקרא מספר על מסורת של עם ולא על מעשי פלאים של אל כל-יכול. בעיניי, היהדות חזקה הרבה יותר כלאום ולא כדת, ולעניות דעתי אלוהים הוא תירוץ נוח לאנשים מסוימים להפקיע את גורלם מידיהם ולהסביר למה אינם אחראים למעשיהם. השאלה מבחינתי היא הרבה יותר כבדה: אני לא שואל איפה אלוהים היה בשואה, אלא איפה האדם היה בשואה?"

"כדי להשמיד עם שלם - דרוש עם שלם. ובמקרה כמו זה של העם היהודי גם יותר מזה, כי לא רק הנאצים היו אחראים לזוועות ולרצח, אלא גם כל משתפי הפעולה שלהם,

האם ב"שיח לוחמים" יש שגב מוסרי והביקורת עליו ללא מתום?

תגובה למאמרו של תום שגב: "אלבום הניצחון של האליטה הישנה", מוסף ספרים, הארץ, 24.8.2018

א - כבר בפתחת המאמר הוא קובע באירוניה שמה שמצדיק את הפרסום המחודש של הספר, הוא שאחד מיוזמי "שיח לוחמים" הוא הסופר בעל השם הבינלאומי היום עמוס עוז. אני עד כי עמוס עוז לא היה מעורב כלל ביוזמה להוצאה המחודשת של המהדורה, עד שאני פניתי אליו, בשם המערכת, רק לאחר החתימה על הסכם עם הוצאת "כרמל", בחודש דצמבר 2017, בבקשה שייסייע לנו בגיוס כסף ויכתוב מבוא למהדורה המחודשת. הוא כתב אכן בקשה לקרן מאד מכובדת ובקשתו נדחתה בידי נשיאת הקרן, וטרח הרבה על עריכתו ותיקון דברי המבוא שלו.

ב - תום שגב קובע בפתח המאמר, ללא הסבר לקביעה, שהמהדורה המחודשת היא "ניסיון להשיב לחיים את המיתוס שהספר נועד לייצר כשהוצא לאור לראשונה ומאז הופרך" - לאחר הקביעה לא הוצג ולא הוסבר לקורא מהו המיתוס? בהמשך דבריו לא הובהר כיצד ומתי הוא הופרך?

ג - הוא מייחס לעמוס עוז ולאברהם שפירא (פצי) ניסיון להעמיד פנים ש"שיח לוחמים" הוא עוד חוליה בספרות הווידויים של תנועות הנוער, שהופיעה החל בשנות העשרים למאה הקודמת: שגב מעיר: "השיחות תקימו בדרך כלל בלילות. לא ברור מדוע". הרי כל אדם עובד אינו יכול לשוחח במהלך יום העבודה. אבל לתום שגב הרי ברור שמדובר בחבורת מסדרי וידויים המתרוצצת בלילות - ובראשם עמוס עוז ואברהם שפירא (פצי) אותם הוא מכנה בלעג: "כוח הצלה ספונטני" של המסכנים המועמדים להשתתף בטקסי הווידוי.

ד - על כך הוא מוסיף, שבחירת שם הספר "שיח" מהדהדת את שם ספרו של מרטין בובר: "בסוד שיח" ומוסיף ש"בובר היה פופולארי בקיבוצים וכי השימוש ב"שיח" בא כדי ללמדנו ש'שיח' זה יותר מראיון כי יש בו איכות פילוסופית, אך זו נעדרת מדבריהם של רוב המרואיינים". הייתי חבר קבוצת מסדה באותם הימים ולא הייתי שותף כלל לחבורה שהכינה את "שיח לוחמים". אבל אני יכול להעיד כי הן האיש מרטין בובר, הן ספרו "בסוד שיח" לא היו פופולאריים, בימים ההם בתנועה הקיבוצית וגם שלא למדנו את "בסוד שיח" בחוג לפילוסופיה עברית וקבלה באוניברסיטה העברית, בו למדתי בשנת 1968.

ה - עוד קומה הוא בונה בבניין העמדת הפנים של עורכי הקובץ, בכתבו כי אין העורכים של הספר מסתפקים בכותרת משנה בשם: "פרקים" אלא מתהדרים ב"פרקי הקשבה והתבונה". בעיניו אין משמעות לכותרת משנה זאת כתיאור מדויק של מה שהרגישו המשתתפים בשיחות הללו ובתוכם יוזמיהן: עמוס עוז ואבריהם שפירא (פצי). נכון הוא שיש בקובץ ביטוי למשוחחים באיכות שונה ובעלי רמה אינטלקטואלית שונה, אבל היא הנותנת, כי בניגוד לדברי תום שגב, היוזמים: עוז ושפירא, לא בררו עד דק קודם לשיחות את המשתתפים בעזרת מסננת שתשאיר כמשוחחים רק סולת מנופה, בעיני המסננים.

ו - הוא יוצר רושם לפיו מן העדויות שהוקלטו

שגב קובע באירוניה, שמה שמצדיק את הפרסום המחודש של הספר, הוא שאחד מעורכיו הוא עמוס עוז. אלא שעוז לא היה מעורב כלל ביוזמה להוצאה המחודשת של המהדורה

צאתם שימוש בהדפסה זולה, עיצוב פשוט ביותר, שנעשה בידי מתנדבים ושימוש בכריכה מנייר זול ביותר - נייר שהיום כבר אי אפשר למצוא כלל. המהדורה המחודשת נהגתה בידי העורך של המהדורה הראשונה: אברהם שפירא (פצי) לפני כמה שנים, אבל לא היה אף גורם מממן בתנור עה הקיבוצית ומחוצה לה שהיה מוכן להשתתף במימון ההוצאה לאור המחודשת, שתוכן לדפוס בסדר חדש ומאיר עיניים. מאחר שהעורכים בייקשו להוציא לאור מהדורה לקראת יום העצמאות השבעים למדינת ישראל ובמלאת חמישים שנה למלחמת ששת הימים ולא היה מימון לכך עד חודש דצמבר 2017, נאלצנו לוותר על התכנית הגדולה, להסתפק בסריקת אחת מהדורות הפנימיות, שלא עברה צנזורה ולהוסיף עליה כמה השמטות כמו השיחה בשיבת "מרכז הרב" ובסדר חדש דברי מבוא וכמה נספחים. למולנו התנדב, ממש כך, ישראל כרמל בעל הוצאת "כרמל" להוציא לאור את המהדורה המחודשת - אחרת לא הייתה רואה אור המהדורה המחודשת.

מעשה ההשמטות בידי העורך הוא המעשה הרגיל ולא המעשה יוצא הדופן בעולם הספר העברי. אכן העורך: אברהם שפירא (פצי) החליט להשמיט את השיחה בשיבת "מרכז הרב", שהוכנסה במהדורה המחודשת, אבל תום שגב לא סיפר לקוראיו שאותו העורך, פרסם שיחה זאת, כעבור חודשים מעטים, מפרסום המהדורה הראשונה של "שיח לוחמים", בביטאון "שדמות" אותו ערך, ביטאון רב השפעה של צעירי התנועה הקיבוצית. משם סרקנו את השיחה והוסיפנו אותה למהדורה המחודשת. משנוצר ביקוש ציבורי רחב לספר, בשנת 1968, החליטו יוזמיו לפרסמו לרבים. פרסום הספר לרבים הפכו לרב מכר שנמכר בכמה מהדורות ב-120,000 עותקים בעברית. המהדורות הופיעו בזו אחר זו עוד לפני מלחמת יום הכיפורים. הספר תורגם לכמה וכמה שפות ונמכר בחו"ל גם כן בצורה רחבה. לכל אלה אין ביטוי בביקורת של שגב.

מצער לראות שתום שגב משתמש בהכללות וקביעות שאין להן בסיס:

ניהם ובכללם החרדים ביותר הפנימו מוזמן את המהפכה שהביאה "הכמת ישראל" לעולם ולכן אצל רבים, מהמובחרים שבתוכם, לימודם כפוסטומיהם כוללים הבחנות בין מוקדם למאוחר ונקודת המוצא שלהם היא כי לא כל מה שכתוב מקודש, שכן ידי אדם חלו בכתובים. לכן לטעמם אפשר ללמוד ולחקור ממש כדרכם של מלומדי די האקדמיה, שתום שגב מתיימר להיות חלק מהם. אילו היה היסטוריון ולא דרשן, הוא היה בהכרח מסייג דבריו הסטריאוטיפיים על המזרחיות שהשתלטה, שכן דבריו מבוססים, כדברי עיתונאים מקצוע שיעקר כוחו של שגב ניתן לו, על גילויים של פוליטיקאים ואנשי תקשורת ולא על בחינת עומק של ריבוד חברתי, נישואין, השכלה, קריירה ומגורים, אצל אלה שהוא מכנה אותם באופן כולל וגורף: "מזרחיים". אני מניח שלא היה שמה שכך היו מגדירים יריבו את המחנה האשכנזי אליו הוא שייך.

עוד הוא קובע שלא כ"ילדי הפרחים" - כי נויים של הצעירים שהפגינו נגד מלחמת וייטנאם, אנשי חוג "שיח לוחמים" לא חיפשו חלופה לערכי היסוד של מדינתם. הם היו הניכים צייתנים של החברה בה גדלו ו"עתיד הכיבוש לא ממש הטריד אותם אז" - זאת כותב תום שגב, שידוע בוודאות, שחיפושי החלופה לערכי היסוד של מדינתם מצד "ילדי הפרחים" האמריקאים לא הניבו כל מהפכה חברתית וכי רוב ככל "ילדי הפרחים" המשיכו כהוריהם ובני מעמדם לשמור על הסדר הישן.

יש לציין שהקורא לא זכה לקבל מידע, שראוי היה שיקבל, בדברי הביקורת של תום שגב. הכרח לציין כי בתולדות הספרות שנוצרה אחרי מלחמת בעולם כולו, לא פורסם מעולם ספר כ"שיח לוחמים", קודם להופעתו. פורסמו שירים וזיכרון נות של לוחמים אבל בשום מקום בעולם לא נאספו ופורסמו עדויות של לוחמים מיחידות השרדה, סמוך לסיום המלחמה. הקובץ "שיח לוחמים" הופיע פעמיים במהדורה פנימית בקיבוצים ועייצובו הפשוט לא נבע מימורנות "פלצנית" כלשון תום שגב, אלא היה פרי של חוסר אמצעים שתו-

זאב גריס

כאחד העורכים של המהדורה המחודשת של "שיח לוחמים", אני חייב להגיב על ביקורתו של תום שגב. הביקורת יש בה תמהיל מושך לב של קביעות היסטוריות, כביכול, שהראשונה מצויה בכותרת המאמר. הקביעה היא שמדובר בפרסום של אליטה מזדקנת, של קיבוצניקים וקיבוצניקים לשעבר - אליטה שמזמן ירדה ממעמדה, מעמד שגם בשיא כוחה לא היה כמעמדה בעיני עצמה. בראש החבורה שמנסה להחזיר את עצמה, באופן פתטי לקדמת הבמה בחיי החברה בארץ, נמצא הסופר עמוס עוז, הטועה לחשוב כי האסון של מדינת ישראל הוא הכיבוש וטחו עיניו מלראות כי מעצם ראשית הצינונות כבר פעלו בוגדניות וחבריו לשכ"נע את האכזרים במושבות לסלק מתוכן את הפועלים ערבים ולהמיר את עבודתם בעבודה עברית. והמשתמע? כי ימי הפגיעה הקשה באחר-כפועל הערבי ושליטת זכותו לפרנסה, החלו עם ראשית ההתיישבות הצינונית בימי העלייה השנייה. כתיבה תמה כזאת מצד מי שהוכשר כהיסטוריון מעלה תמיהות, הרי לא רק הצינונים הגיעו ארצה כמהגרים, אלא כמוהם רוב תושבי הערבים של ארץ ישראל, שבזכות פיתוח הארץ ובעיקר בידי הצינונים, רחמנא ליצלן, נוצרו בעבורם מקומות עבודה ואפשרות להיות בכבוד ולחרול להיות אריסים קשי יום של אפנדים, שבילו ימיהם וסוליות נעליהם בוילות מפוארות ולא חלמו כתום שגב שהיהודים ילמדו אותם פרק ביצירת רפורמה אגרארית. זאת ועוד, מה חדש בתולדות העולם המנומרות בגלי הגירה, בניסיון קבוצת מהגרים אחת להשתלט על שוק העבודה ולהדיר ממנו את רגלי קבוצה אחרת? על פי איזה דגם צריכה הצינונות לתקן דרכיה? לפי הדגם המושרש במדינות הערביות הסובבות את מדינת ישראל? מדינות בהן שולט האיסלם - שם כידוע מעולם לא הדירו את רגלי המיעורטים הזרים ובתוכם יהודים - שפעמים רבות חיו על ארמת אותן המדינות יותר זמן משרוב אוכלוסייתן הערבית. כבר סול בלו כתב בספרו "לירושלים ובחזרה" כי "מדינות העולם רואות במדינת ישראל אזור נופש מוסרי", וממנה אפשר לדרוש מה שהן אינן דורשות מעצמן. כך תום שגב דורש מעמוס עוז להתחיל כאן בבית את מסע החלת הצדק המחולט, שאינו קיים בשום מקום ביחסי רוב למיעוט דווקא כאן במדינת היהודים.

טחו לדעת תום שגב עיני עמוס עוז וחברי רת המשוחחים, מלראות כי הצינונות שניתה פניה והפכה למזרחית יותר ורתית יותר, ומיסקנתו: "הקיבוצים שקמו כדי לייסד את עולם המחור מצאו את עצמם בעולם האתמול" - משפט יפה אבל מה משמעות החזרה לעולם האתמול? שהדת חזרה לשלוט בעם ישראל היושב בציון? ועוד שאלה: כיצד המזרחיות משתלבת בתיאור העולם של אתמול? אמירות כאלה שאינן מגורבות בהסבר מאפיינות את כתיבתו. אילו בחן ברצינות את השינויים בחברה הישראלית, היה לומד כי דווקא האליטות בחוגים הרתיים למי-

תודה!

לכל התושבים שפונים אליי ומביעים את תמיכתם בי לאור החבירה של ניב ויזל למשה דדון.

אני קורא

כמועמד המוביל בכל הסקרים

לחושבים, לקיבוצים, ליישובים הערביים ולתושבי צור הדסה:

יחד ננצח כבר בסיבוב הראשון ונביל את מטה יהודה

לדרך חדשה וטובה יותר!

דלתי פתוחה לכל אחד ואני מזמין אתכם

להצטרף אליי למען מטה יהודה

יוסי משה אחריות עם ניסיון!

הצטרפו להצלחה והיכנסו לאתר m-yehuda.co.il

עורכי המהדורה המחודשת חושבים שיש ממד אקטואלי ורלבנטיות לספר גם בימינו אלה

הקובץ "שיח לוחמים" הופיע פעמיים במהדורה פנימית בקיבוצים ועיצובו הפשוט לא נבע מיומרות "פלצנית" כלשון תום שגב, אלא היה פרי של חוסר אמצעים שתוצאתם שימוש בהדפסה זולה, עיצוב פשוט ביותר, שנעשה בידי מתנדבים, ושימוש בכריכה מנייר זול ביותר - נייר שהיום כבר אי אפשר למצוא כלל

שוחט) צביה; גורן אלי; גל איתן; גלר יהודה; גרוסמן אבישי. הם היו למשוחחים בולטים ובמקרה שלנו גם הפלא ופלא, חלקם המשיכו אחרי מלחמת ששת הימים בקריירה הצבאית (ארזי, בן אהרן וגלר). קריירה שלא רק שאין להתבייש בה, אלא שמכוחה יש לישראל כוח המגן עליה ומאפשר להיסטוריונים כתום שגב לכתוב בביטחה השמצות על האנשים הללו. גם אם כונו אותם קצינים בידי מבקרי הקובץ: "יורים ובוכים", כנוכח במאמרו של תום שגב, פקודיהם ומפקדיהם ידעו היטב מעלתם כלוח"מים, כשצריך היה להילחם.

ח - על כל אלה הוא מוסיף ומונה את חטא ההבלטה היהירה של המשוחחים שזוכים רק לשם פרטי שכן: "הם הבנים והבנות של כולנו כל אחד רק חלקיק בקולקטיב הגדול" גילה ומוקי, צביקה ויוסקה ונורית ילדי האדמה". כל זאת תוך השכחה שמקור הכתיבה הזאת בהיות הקובץ תיעוד פנימי בתוך התנועה הקיבוצית.

ט - ההתקפה על העמדת הפנים הפלצנית נמשכת בתיאור עיצוב העטיפה בציוור של שק ובתיאור הבאת דברי יריב בן אהרן, בגוף הספר, כנתינתם כפתקאות סרוקות מכתב ידו ובהן ראשי פרקים שהכין לראיון עם ירון לונג דון בטלוויזיה, אחרי החתימה על הסכם אוסלו בשנת 1993. זה כל מה שיש לתום שגב לומר ולצטט מדברי יריב בן אהרן, שעל שום כוחם הרב החלטנו לתייתם כנתינתם בגוף הספר ולהי דפיסם (מה ששגב לא ציין) על עטיפת הספר ודשי הספר. יקראו הקוראים את דברי יריב בן אהרן וישפטו בעצמם מהי איכות כתיבת תום שגב לעומת איכות ראשי הפרקים שרשם לעצמו איש רוח במדרגתו של יריב.

אינני מוסמך להגיב בשם אלון גן על הסילור פים שסילף תום שגב את מסקנות מחקריו על "שיח לוחמים". מי שקרא וקורא את דברי אלון גן יודע כי הוא מחזיק ברעה שיש לספר "שיח לוחמים" חשיבות לא רק כתעודה לשעתה אלא לדורות - כאמצעי חינוכי מן המדרגה הראשונה. באחרית דברי אציין כי אנו העורכים של המהדורה המחודשת חשבנו וחושבים שיש ממד אקטואלי ורלבנטיות לספר הזה וקיוונו כי ימצאו בימים אלה אנשים צעירים ומבוגרים שהקריאה בו תעוררם להתבוננות בחיינו ולא פחות חשוב מכך למעשה.

זאב גרים, לשעבר חבר קבוצת מסדה בעמק הירדן והיום פרוץ (אמריטום) למחש"ב בת ישראל מאוניברסיטת בן-גוריון

אפשר לחוש שבוצעו פשעי מלחמה, אף כי אלה אינם מתועדים בספר. לכך הוא מוסיף כתבלין את האמירות המבוזות את האויבים, מפי אחד שקבע כי גופותיהם של אויבינו הן נבלות, או במיתון הניסוח, במהדורה המחודשת, בה אחד המשוחחים אומר שלגופות חללי האויב ריח אחר מאשר לישראלים. אינני יודע אם תום שגב שרת כחייל קרבי במלחמת ששת הימים. אבל אני שרתי באוגדה עליה פקד האלוף אבי רהם יפה, שנכנסה לחצי האי סיני מאזור ניצנה. הייתה לנו הוראה שלא לאסוף שבויים, במהלך הלחימה. בתנאי החמסין הנורא במדבר סיני, בחודש יוני 1967 נידונו אלפי חיילים מצריים למיתה בצמא, שכן נסוגו רגלית וברחו אל הדיונות הרחק מצירי התנועה. אני יכול להעיד כמי שנשאר מגויס לאחר תום הקרבות לתקופה ממושכת כאיש חיל ההנדסה, שבתנאי האקלים הקשים הללו מהר מאד עלה ריח הסירחון של הגופות הפזורות בעיקר על הדיונות והיגיע למרחוק.

ז - תום שגב גילה כי חלק ניכר מן הדוברים לא היו צעירים בשנת 1967, שכן מתוך 113 דוברים (צריך לתקן: 112) - על פי רשימת המ' שתתפסם בסוף הספר היו 47 מבין הדוברים בני 27 ומעלה. והקורא תמה מאימתי עובר צעיר להיות מבוגר? זאת ועוד על כך הוא מוסיף את בולטות היות חלק נכבד מן הדוברים מיוחסים לעתיד לבוא. אם כן ילמדנו תום שגב כיצד גיוסם של מיוחסים לעתיד לבוא כמשוחחים יש בו עדות על הסיבה לקבלתם לחבורה הסגורה של אלה שכבר הם מיוחסים יחוס אבות או יחוס אחר? כל זה כדי לחתום בשבח הכרוך בגנאי, שלפי תום שגב, אמנם רובם של המשתתפים בשיחות נשארו בארץ, אבל גם רובם עזבו את הקיבוצים. תום שגב טורח לציין כי בולט יפתח גוטמן מקיבוץ נען: "שלאחר גלגולים שונים, חזר לנען ומצא את מקומו בענף גידולי שדה לאורך שנים". כלומר לכאורה יפתח גוטמן הוא הצדיק היחיד שנשאר לאורך ימים חבר קיבוץ ומתמיד לעבוד בחקלאות - כל זה אחרי "גלגולים שונים" - כלומר אחרי שהוא נכשל בניסיונו לחיות מחוץ לקיבוץ. אני רושם כאן לתועלת הקוראים רשימה חלקית (רק משמות משפחה באותיות א"ג מרשימת המשתתפים) של משוחחים שהיו ונשארו חברי קיבוצים: אורן לוטן; אלון עלי; ארזי יהודה; ארליכמן חגי; באור נדב; בן אהרן יריב; בן שחר אהרן; בר דוד (הלפריץ) רחל; ברוסטין הלל; ברנע

יונים מעל הצוק הלבן

לזכר הורי יעל ויוסף בן סעדיה

אודי בן סעדיה

“הלילה לא הולכים לישון”, אמר לי אחי הגדול.

לא כמו בפעם הקודמת שפספסת את ההמלטה ברפת, ולא ראית את צביקה פלד, שמת כמה שנים אחר כך מסרטן בבטן, מושך את העגלה הקטנה שהרגליים שלה היו קשורות חזק חזק עם חבל, וצביקה פלד צעק לה: יאללה יאללה. כמה החוצה. כמה

זמן את חושבת שאפשר להישאר ככה לשכב ולהתפנק בתוך הבטן של אימא שלך? וכדי שאני שאר ער, אח שלי הגדול התחיל לספר לי כל מיני סיפורים מוזרים על אבא שלנו. איך פעם אחת הוא העביר ילד על הכתפיים את הגבול מלבנון לישראל, ובדרך, איזה צחוקים, הילד השתין לו על כל הצוואר, וכשהוא היה מספר לי את זה היינו שנינו מתגלגלים מצחוק עד שאמא הייתה מתרגזת ואומרת: שקט. שבת בצהריים. אתם עוד תעירו לי את השכנים.

אבל האמת היא שרק בשבֹת תות היינו נשארים לישון יחד אצל ההורים. כל השבוע ישנו כל אחד בבית הילדים שלו ואני חשדתי שאת הסיפור הזה על הילד עם הפיפי, אח שלי הגדול בדה בכלל מלבנו. כי מדי פעם הוא היה קם מבויש שהסדין שלו כולו רטוב, ואמא אמרה שצריך לשלוח אותו דחוף לפסיכולוג בגלל שיש לו כל מיני פחדים שמתרוי צצים לו כמו חיות רעות בתוך הראש מאז שלילה אחד נחש צפע קטן הכיש את האחות הגדולה שלנו ליד מגרש הכדורסל.

“יוסף”, היא אמרה. “צריך לברר מה קורה בראש של הילד. הוא כל הזמן פוחד ממשוהו.”

ואבא היה אומר: “זה בסדר יעל. את לא צריכה לדאוג. את תראי שיום אחד זה יעבור.” הוא היה יושב אז על הכורֹסֶה באמצע הסלון ומחליק עם היד על המשענת, כאילו שהיא, הכורסה היא בכלל אנייה גדולה ששטה בים ואם עושים תנועה חדה ולא זהירה היא יכולה פתאום לאבד שיווי

משקל ולצלול עמוק עמוק לתוך המצולות. אהבנו לטייל עם אבא בשֹדוֹת וללכת אתו לצוק הלבן ליד בית הקברות לראות את היונים שמסתתרות שם מתעוֹפפות באוויר כל פעם שמישהו עושה רעש או זורק לכיוון שלהן אבן. אח שלי הגדול אמר לי שיונתן המשוגע, הבן של השכנים, סיפר לו פעם שבתוך היונים הלבנות מתֹחבאות הנשמות של האנשים ששוכבים בבית הקברות, אבל גם לו הסיפור הזה נשמע

קצת מוזר, והוא אפילו שמע פעם את שמחה רוזנשטיין, אימא של יונתן, מגביהה עד לשמיים את אף הציפור המחודד שלה ואומרת: נו באמת. לאן יש להן לעוף? הכל מת פה. לא קורה פה כלום.

אבל אני אהבתי ללכת עם האח הגדול שלי ועם אבא לצוק הלבן מעל הירמוך ולשמוע את אבא מספר לנו סיפורים מוזרים, איך פעם לפני המלחמה שקראו לה מלחמת השחרור, הוא נסע עם עוד חבר במונית שחורה לירושלים, כדי לעזור לאנשים שהיו לכודים שם בלי אוכל ובלי מים, ובדרך עשו להם מארב וירו על המכונית. הנהג נפצע קשה מאוד ורק בדרך נס הם לא נפגעו, ואיך פעם מזמן הוא נסע מחופש כמו בפורים והיה בטקס ההכתרה של המלך עבדאללה הראשון ברבת עמון.

אבא סיפר איך נתנו להם תעוֹדוֹת זהות מזויפות והם יצאו באוטובוס מהעיר העתיקה בירושלים יחד עם עוד הרבה אנשים שנסעו לחגוג את ההכתרה של המלך, ובדרך אחד הנוסעים שאל את חבר של אבא, איפה ישימו עכשיו את כל היהודים שהגיעו כמו זבובים לארץ, והחבר של אבא, כדי שלא יחשדו בו שהוא בעצמו יהודי, הזדרז וענה לו: “נשלח אותם בחזרה לאמריִקה שלהם.” ובעיר עצמה היה שוק גדול וצבעוני, עם הרבה

אנשים שצעקו ודחקו זה בזה, ובטקס היו אלפי אנשים והייתה במה גדולה מקושטת בדגלים ועל הבימה ישב המלך ולימינו ושמאלו שני הבנים שלו ומפקד הצבא הירדני שקראו לו גלאב פאשה, אבל הוא היה בכלל אנגלי, ועל פני בימת הכבוד עברו לקול מחיאות כפיים סוערות חיילים עם כובעים מחודדים ורובים שבקצה שלהם היה כידון וגם פרשים במדים צבעוניים ופֹלוגות של רוכבי גמלים, ולאחר נאום קצר שהועבר

ברמיִקולים יצאה המכוֹנית של המלך לכיוון הארמון כשלפֹנייה צועדת מחלקה שלמה של פרשים.

אימא לא כל כך אהבה שאנחנו הולכים לשם, לצוק שמשקיף לעבר נהר הירמוך ולעבר הגבול עם הירדנים כי היא פחדה שמישהו מהחיילים הירדנים, שהיו רובצים בדרך

אחר כך אבא היה מספר לנו איך הוא והחברים שלו היו מעבירים את הילדים הקטנים את הגבול מלבנון לישראל, עוד לפני שקמה פה בכלל מדינה, והם הבטיחו להם ולמשפחות שלהם שפה בארץ ישראל הכל יהיה בסדר. אף אחד לא ירדוף אותם

כלל מנומנמים ליד עמדת הגבול, יקום פתאום ממקום רבצו והשיגעון שהסתתר אצלו כל השנים עמוק בפנים יתפרץ החוצה, והוא יתחיל לרוץ ולקלל ולצעוק ולירות עלינו צרורות של כדורים. מדי פעם גם אצלה החרֹדוֹת היו יוצאות מהראש ומתֹפזרות לכל עבר

באוויר

כי גם היא את אבא שלה ראתה בפעם האחרונה כשהיא הייתה בכלל בת ארבע. ואחר כך אבא שלה עזב - חזר לעיר שלו בפולין עד שהגרמנים הגיעו

גם לשם ציִיק צאק ורצחו אותו בגזים.

בארון ליד חדר השינה מצאנו פעם אחי ואני תמונה קטנה בשחור לבן שבה רואים את שניהם מצולמים מהגב, הולֹכים יד ביד ליד גן החיות של ברלין, ואמא סיפרה שאחר כך אבא שלה קנה לה גלידה גדוֹלה גדולה בטעם תות בננה, והיא ליקקה אותה כל הדרך חזרה הביתה, אבל יותר היא לא רצתה לספר, כי סיפורים רק מביאים מחשבות רעות, כמו הזרזירים שמגיעים הנה לעמק כל שנה ומשאירים את כל החרא והטינופת שלהם על הכביסה שתלויה בחוץ.

אבל אנחנו אהבנו לשבת ליד הצוק ולשמוע את הסיפורים של אבא. איך הוא גר פעם לפני הרבה שנים בעיר דמשק, ואסור היה שמישהו חלילה ישמע אותו מדבר בעברית. לא את העיִי ולא את החיִי ולא את כל האותיות שהוא ידע כל כך כיפא לבטא ולהוציא מהגרון כאילו שהוא טובל אותן לפני

זה בתוך דבש. ולרגע היה נדמה לנו שאם מתרכזים טוב, אפשר לראות שיירות של פרשים דוהרים על גמלים עם מדים צבעוניים לאורך גדות נהר הירמוך שמתפתל מתחתינו, ואם עוצמים לשנייה את העיניים, אפשר לחשוב שהם, הפרשים, מרימים את הזרוע ומצדיעים עכֹשיו לאבא, שישב איתנו על הצוק הלבן, אחי הגדול ואני יושבים לימינו ולשמאלו.

אחר כך הוא היה מספר לנו איך הוא והחברים שלו היו מעבירים את הילדים הקטנים את הגבול מלבנון לישראל, עוד לפני שקמה פה בכלל מדינה, והם הבטיחו להם ולמשפחות שלהם שפה בארץ ישראל הכל יהיה בסדר.

אף אחד לא ירדוף אותם. והאמת היא שהיו לנו עוד המון המון שאלות לשאול את אבא, איך הוא לא פחד בכלל שיגלו אותו ואיך הוא הצליח לסחוב כל כך הרבה ילדים על הכתפיים, אבל באותו זמן, כשהשמש עמדה לשקוע מעבר להר הכחול ולרמת סירין במִערב, הכל נשמע לנו פתאום כמו אגדה רחוקה, שמספרים לפני השינה, על מרגלים קלי רגליים, שחוצים באישון לילה את הגבול כשהעיניים שלהם נעוצות עמוק עמוק באפלה, כדי שחס וחלילה אף אחד לא יפתיע אותם וירה בהם מהמארב צרורות ארוכים של נשק אוטומטי.

ובאותם רגעים על הצוק, חשבתי שאולי זה בכלל נכון מה שהאח הגדול שלי אמר, שאם נחזיק את העיניים שלנו פקוחות חזק חזק כל הלילה, שום מפלצת רעה לא תבוא, ואולי זה נכון גם מה שיונתן המשוגע, הבן של השכנים, סיפר פעם על היונים הלבֹנֹת שגפפות מתוך הצוק, אולי באמת מתחבאות בהן הנשמות של כל האנשים ששוכבים בבית הקברות, ואיש לא ימות - לא אבא, ולא אמא, רק הגוף שלהם ישכב שם יום אחד לנוח, מנוחה ארוכה ארוכה, אחרי שהם העבירו שנים על גבי שנים כל כך הרבה חרדות וילדים על הכתפיים, והנשמות שלהם, כמו יונים, יתעופפו יום אחד גבוה גבוה מעל העמק, כל פעם שמישהו יבוא ויעשה רעש גדול, או ישליך לשם אבן.

פרי עסיסי טעים ובריא

mehadrin
Growers at heart

פרי אור
OR®

פרי אור
OR®

mehadrin
Growers at heart

אשכולית
אדומה

מג'הול

אור

אבוקדו

www.mehadrin.co.il

מק, לא פשוט בכלל

על הספר: משה קופרמן, פשוט, מק, עריכה והפקה: יהודה יערי, מאי 2018

עדינה בר-אל

הספר הוא אוטוביוגרפיה של משה קופרמן, המכונה בפי כל מק, ממקימי קיבוץ "ארז" בדרום, וחבר בו עד היום. הוא מנסח את דבריו בבהירות ובשפה נאה. נוף ילדותו של מק שונה לגמרי מהנוף הקיבוצי שהוא חי בו בבגרותו. "תמונות הילדות הראו שונות שלי ממוקמות בשכונת צריפים לא מסודרת על מדרון הכרמל, מול מפעל לייצור מלט שארובותיו מעשנות יומם וליל, מול מחצבות הגיר הרך, שאבק מכסה אותה." זו הייתה שכונת "נשר", (לימים עיר בשם זה), שכל תושביה עבדו במפעל, כולל אביו של מק, שעבד בתחנת הכוח. הוסיפו לעשן ולאבק את הצפירות החוזרות ונשנות, שבישרו על חילופי משמרות במפעל, ותקבלו שכונה שלא הייתה עורבת היום את הקריטריונים של "איכות הסביבה". אבל מק זוכר בחיבה רבה את השכונה, אף שהייתה ללא גני משחקים. ויותר מזה, יש לו חברים משם, מאז ילדותו, אשר שותפים לנוסטלגיה שלו למחוז ילדותו, ויש להם מה שהוא מגדיר כ"גאוות יחידה" של בני השכונה. ידוע שלישראלים יש חברים החל מגן הילדים ועד זקנה ושיבה, אבל אצל מק בולטת במיוחד תכונה זו, של חברות נאמנה, ובספר הוא מקדיש פרקים מיוחדים לתיאור חבריו הטובים - תולדות חייהם ומעשייהם - דבר די נדיר באוטוביוגרפיות. גם בקטעים אלו על החברים יש "חתיכת" היסטוריה. כגון פרק על חברו חזי אלון ז"ל, שהיה מוכשר מאוד בתחום החקלאות. לימים עבר חזי עם בני משפחתו למושב ניר-בנים. שניים מבניו עשו חייל: בנו רם קיבל צל"ש על שמנע בעת קרב פגיעה חמורה מאש כוחותינו, ובנו ניצן התמנה לאחרונה לתפקיד פיקודי בכיר ביותר בצבא.

מק מצהיר, שהספר נכתב למען הדורות הבאים של בני המשפחה, למען יכירו את השורשים. לפיכך הוא מתחיל בסקירת תולדות משפחות הוריו במזרח אירופה, כולל ציון מקומות גיאוגרפיים, ושמות בני המשפחה, גם אלו שנספו בשואה וגם אלו שהצליחו לעלות ארצה. למרות שמדובר בבני משפחתו, תיאורים אלו מייצגים בעצם גורל של יהודים רבים - החל מההווי והתעסקה בעיירות

במזרח אירופה ועד השבר הגדול באירופה, והתקומה בארץ ישראל. יש תיאורי הווי של תקופת ילדותו. לדוגמא: נסיעה ברכבת העמק, אשר הייתה ידועה באיטיותה, ואף פעם לא יצאה במועד או הגיעה במועד לתחנות. בהיותו נער הכריז האו"ם על הקמת מדינה יהודית בכ"ט בנובמבר 1947. ואיך נודע הדבר למק הצעיר? אביו נכנס הבי"תה וקרא בקול: "איפה הבן של המדינה העברית!?" ביוני 1948, כשהוא בסוף הכיתה השביעית, התגייס מק לצבא, שבו גוריון הכריז על הקמתו אך חודש קודם לכן, ב-31 במאי בשנה זו. והוא הצטרף לגדוד הראשון של הנח"ל - "נוער חלוצי לוחם". מק מספר, שלעתים הוא התקל בבלגוג, וכינו את הנח"ל "נוער חצי לוחם..." לאחר השירונות הוא הגיע לקיבוץ גבע, שם החל את הקריירה שלו כרפ"תן. יחד עם זה השתתף בסלילת קטע דרך בין סדום לעין-גדי, וכמובן לא פספס הזדמנות להעפיל למצדה.

עה הקיבוצית בין המפא"יניקים והמפ"מניקים, וכן כישלונות כלכליים. אחד הדברים שתמיד כואבים לו הוא עזיבה של חברים. בין אם אלו קבוצות שלמות, ביניהם 22 חברים שעזבו עקב הפילוג, וכן גרעין שהגיע מברזיל ולא נקלט בקיבוץ; ובין אם זו עזיבה של משפחה או בודדים. אבל ברבות השנים הקיבוץ התפתח ופרח. בארז הוא הכיר את דליה, עליה הוא מעיד: "היו עוד בנות נחמדות ונאות, היו גם היו, אבל היא ללא ספק עלתה על כולנה". (עמ' 70). השניים נישאו במרץ 1953. בספר יש תיאור החתונה, אליה הגיעו מוזמנים באוטובוסים מחיפה ומתל-אביב, ובהתאם למסורת הקיבוצית, היו ריקודים, "אופרטה" וקבלת "מגילת הזוגות" מהזוג שנישא לפנייהם. דליה הייתה שנים רבות גננת בקיבוץ ארז. היא בעלת ידע רב בתחום הצומח, והקנתה לחניכיה הקטנים שמות של פרחים וצמחים בטוילים היומיים בארז. (לאחר צאתה לגמלאות היא עסקה בענף הנוי וטיפחה חממת צמחים).

לצד החברתי-תנועתית. לא היו מדריכים אחרים, והייתי לבדי די הרבה זמן. הפעילות נגעה בכל, מענייני ארגון ועד תרבות, במגמה ליצור תשתית של אורח חיים שיתופי. היא כללה הדרכה בניהול ישיבות מזכירות, טיפול בזוגות במשבר וגם קטיפי וברור כאב הלב שלו בעת ביקורו באזור לאחר פינוי יישובי פתחת רפיח. ראויה לציון תרומתו לעיירה שדרות בתחום החינוך. הוא נענה לפנייה לשמש כמנהל בית הספר המקיף בשדרות, בזמן שבת הספר לא היה "אטרקטיבי", ותלמידים טובים נשלחו ללמוד במקומות אחרים. מק הצליח לשכנע הורים ולהרחיב את ההרשמה לבית הספר. הוא הצליח לקבל ממשרד החינוך אישור על מתן ציוני מגן, ובכך להגדיל את מספר הזכאים לבגרות. חשוב היה לו לשמר את מגמת הסיעוד, למרות שהיו מתנגדים לה, ועוד. הוא מתאר בפירוט ובהתלהבות

עם דליה וארבעם הילדים בטיול בצפון

במרוצת הזמן עסק מק בהדרכה במסגרת "עליית הנוער" בקיבוצים; למד באוניברסיטה והיה מורה בבית הספר האזורי "שער הנגב". בקיבוץ ארז הוא שימש כמזכיר במשך כמה קדנציות ומילא במרוצת השנים תפקידים נוספים, בתוכם גם במפעל הקיבוצי שהעסיק עובדים שכירים מן האזור. פעילותו התרחבה מחוץ לתחומי הקיבוץ. בין השאר ליווה את הגרעינים המיישבים של הקיבוצים סופה וחולית, שהוקמו בפתחת רפיח. "אני הייתי אחראי

מסעות וטיולים ברחבי הארץ, עם חברים ובני משפחה, במהלך כם הוא מבין שאכן "כולם מכירים את כולם", והאנשים הרבים שהכיר עזרו לו להגיע לכל פינה שרצה. ברגע שהייתה הזדמנות לסייר באזור כלשהו, הוא ניצל אותה. וכך סייר בסיני לאחר מלחמת ששת הימים, ולאחר זמן ביהודה ושומרון, עת הצטרף לסיור של "שלום עכשיו". ארז הוא קיבוץ בתחום עוטף עזה. המחסום המשמש כמקום מעבר אנשים וסחורות, צמוד לשדות הקיבוץ. יש שם תקופות

עטיפת הספר

של מתח וחרדה גדולים ביותר, למרות הרצון להקל על אוכלוסיית האזור. מק מתאר את אחד האירועים: "ישבתי אתמול ושרתי עם קבוצה גדולה של ותיקים וילדים, תושבים וחיליים, בגנון 'רימון' שהפך למיין בונקר. גבי ברלין הצליח ליצור אירוע עליו והייתה אופוריה. לא ידענו אם הוכרז 'צבע אדום' ואם יש ירי ארטילרי. גם אני שכחתי לרגע את החרדות של ילדינו ונכדונו, אבל מתי שהוא התגנבה גם מחשבה על מה שקורה מעבר לגבול. גם שם יש אנשים ונשים, קשישים וילדים, והם סובלים מאוד. ולי זה אכפת." (עמ' 137). מק לא נרתע מלהביע את דעותיו הפוליטיות. הוא מצהיר שהוא בעד הסכם של שתי מדינות לשני עמים, ומוסיף: "אין לי אשליות. עומק השנאה אלינו בלתי נתפס. מדובר בשתי תרבויות שונות לחלוטין. אבל הרעיון שמה שלא מושג בכוח יושג בהרבה יותר כוח - אינו מקדם אותנו. ואנחנו הרי רוצים להתקדם. נדמה לי שגם הם." (עמ' 138). הספר מסתיים בפרקים בהם הוא סוקר באהבה את כל צאצאיו, על מצבם המשפחתי, קורותיהם, מקצועותיהם ועיסוקיהם, עד לרמת פירוט שירותם הצבאי, וכן כישוריהם החברתיים ותחביביהם של הצעירים ביותר במשפחה. פרקים אלו מעניקים לספר גוון של יומן אישי-משפחתי מאוד, ועשויים לעניין אולי רק את בני משפחתו. אבל מי יודע, אולי דווקא פרקים אלו ופכים קטנים אלו יתנו לחוקרים לעתיד - לחוקרי ההיסטוריה של ההתיישבות בארץ ושל החברה הישראלית - מושג על תולדותיו של הקיבוץ, ועל מקומו של הפרט בחברה הישראלית בתקופות שונות. תוך כדי קריאת סיפור חייו של מק, עלו בזיכרוני מילות השיר שכתב נתן אלתרמן: "נלבישך שלמת בטון ומלט / ונפרוש לך מרבדי גנים [...] מה ניתן לך עוד להוד ושובע, / מה עוד לא נתנו וניתן?".

שנה טובה מביטוח חקלאי!

(אנחנו כאן בשבילכם גם בתקופת החגים וחול המועד)

מוקד השירות

***8088**

מוקד מכירות וחידושים

***8654**

www.bth.co.il

ביטוח חקלאי

כי בעצם זה שלך

17.10.2018

הגן הלאומי מעיין חרוד | יום רביעי, ח' בחשון תשע"ט,
בין השעות 9:00-16:00 | כניסה חופשית

יריד איכרים "העיקר האיכר"

יריד איכרים ססגוני ומיוחד
בשיתוף עם מועצה אזורית גלבע

ביריד יוצגו דוכנים של יצרני:

- שמן • זיתים • דבש • יינות • גבינות • תבלינים
- לחמים • ירקות ופירות • משקאות טבעיים • ועוד...

הגרלת 3 גנרטורים של
ימאה לכל באי התערוכה.

קשר ימי
www.kesher-yami.co.il

YAMAHA
Revs your Heart

להבטחת מקומך בין המציגים:

יורם טביבי מנהל פרויקטים

מייל: yoram.tabibi@tmags.co.il | נייד: 052-2773132

עדנה זיו מנהלת התערוכה

מייל: edna.ziv@tmags.co.il

"יהרביתי את-פרי העץ, ותנובת השדה: למען, אשר לא תקחו עוד חרפת רעב-בגוים" (יחזקאל, לוי, ל')

הוועידה השנתית להצלת החקלאות הישראלית

10:00 - 10:30 דברי פתיחה

אורי אוריאל, שר החקלאות ופיתוח הכפר
ח"כ איתן ברושי, מפלגת המחנה הציוני
דני עטר, יו"ר הקרן הקיימת לישראל
עובד נור, ראש מועצה אזורית גלבוע
מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל

10:30 - 12:00 כנס מגדלים: עידוד כחול לבן מול מדיניות היבוא

אלי אהרון, ארגון מגדלי הירקות
רני ברנס, יו"ר ענף הפירות
צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים
אורי צוק-בר, סמנכ"ל החטיבה למחקר כלכלה ואסטרטגיה, משרד החקלאות
אבשלום (אבו) וילן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל
עו"ד דודו קוכמן, מזכ"ל האיחוד החקלאי
חזי דניאל, מגדל מיישוב אחיטוב
בהנחיית: מאיר יפרח, מזכיר ארגון מגדלי הירקות

12:00 - 13:30 כנס: משבר משק המים

זאביק אחיפז, מנהל אגף התפעול רשות המים
יועד לודר, מנהל אגודת המים חוף הכרמל
ד"ר אסף לוי, סגן מנהל הרשות לתכנון, משרד החקלאות
אבשלום (אבו) וילן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל
ירון סולומון, מנהל המחלקה להתיישבות, האיחוד החקלאי
בהנחיית: ארז וייסמן, מנכ"ל ארגון עובדי המים

14:00 - 15:00 הענקת אותות הוקרה לחקלאים מצטיינים

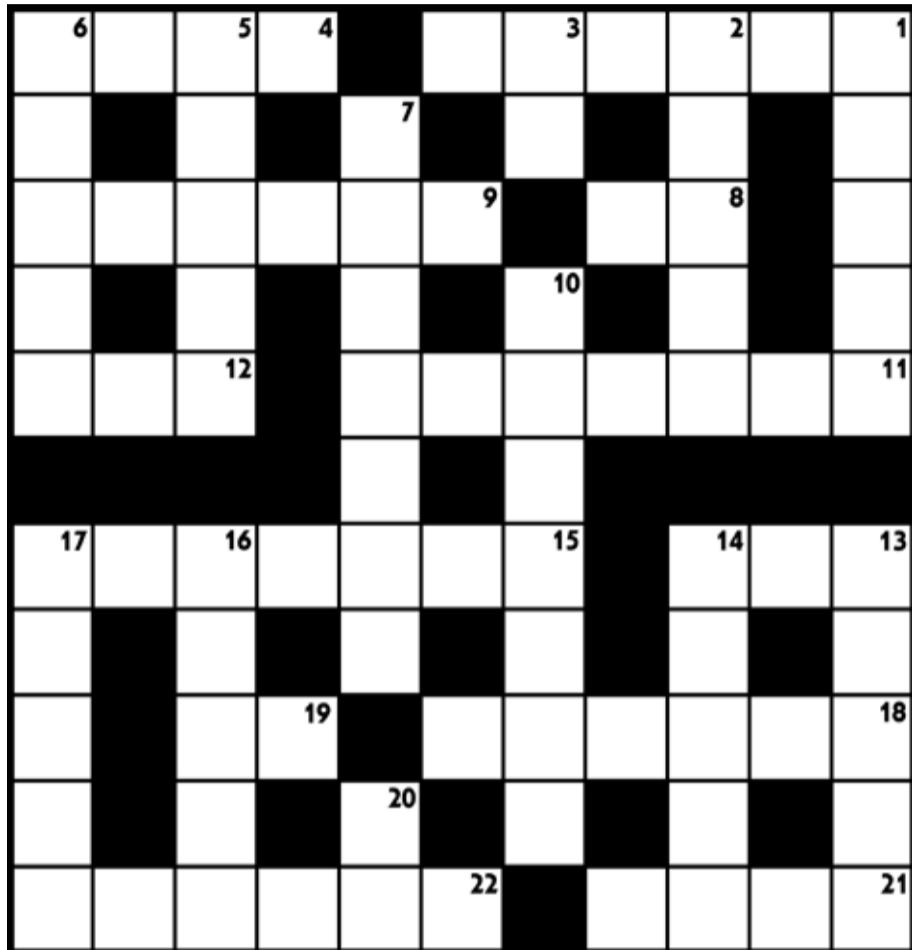
עובד נור, ראש מועצה אזורית גלבוע
איציק חולבסקי, ראש מועצה אזורית מגידו
אייל בצר, ראש מועצה אזורית עמק יזרעאל

מס' המקומות מוגבל | לרישום לוועידה ניתן לפנות לעדנה זיו: בדוא"ל edna.ziv@tmags.co.il

חקלאות
ישראלית
חכמה

תשבץ היגיון מס' 282

מאוזן:

1. המפל בברזילאית חיוני להדפסה (6); 4. להבות בבקשה, או שאנטור טינה עזה (4); 8. ראו 19 מאוזן; 9. היא מטלפנת כי הקוף של משה נפטר (6); 11. עוד פעם מקרטני עושה בדיקה רפואית החודרת לגוף (7); 12. תחזור למטה עם ירק (3); 13. נפסע בטרמינל כשר (3); 15. מופחת סוכר ברור שמחמם (7); 18. הטקסטיל של רכטר לא באמת קיים (6); 19. (עם 8 מאוזן) מוציא פרויקט לבעל מעולם הניקוד (4); 21. הסיבה לציד בעיצומו של התואר (4); 22. הבחירה הראשונה שלהם לתחנה סופית תהיה עיר נמל (3).

מאונך:

1. פרפרי סקר במבט מהיר (5); 2. אייל צריך לומר כי העוף מצופה (5); 3. ראו 20 מאונך; 5. חזר ביום המנוחה להראות שיש רוח (5); 6. בשנה שעברה הגיעה רעייתו של המשתחוה (5); 7. משכת את כלי הדם בשני קצוותיו בעוד הם באים בברית (7); 10. השבועה נתעטפה בצמח פרי הדר (7); 13. פנו לראוטר של קריית שמונה בקריאה (5); 14. כאילו מחית נגד הדת (5) ("ע"פ יגאל פרנקל); 16. התשר לעגנון היה מגוחך (5); 17. דהרנו לראות שילדו צעיר מאוד (5); 20. (עם 3 מאונך) סיפר בבית משפט על השקפה הפוכה (4).

תשובות לתשבץ הקודם, מספר 281:
מאוזן: 1. ... שמרנים; 4. סנדק; 8. מלטה; 9. מינורי; 11. טריבונה; 12. חזה; 13. לוע; 15. ישוויצו; 18. צדיקים; 19. נקיף; 21. לבנה; 22. להתבטא.
מאונך: 1. שילוט; 2. רשמתי; 5. נקופח; 6. קפיצה; 7. אימהיות; 10. מודיעין; 13. להציל; 14. עמילן; 16. יעקוב; 17. ויזתא.

ניכוי זכות עתידית לפנסיה מדמי העזיבה

על פי הכללים, רשאי קיבוץ לנכות מדמי העזיבה כל סכום כסף שהיה על עוזב להעביר לקיבוץ או שהעוזב חייב לקיבוץ, לרבות זכות עתידה. חברה שעזבה את עין גב לאחר 37 שנות חברות, והקיבוץ טען שאינה זכאית לדמי העזיבה כיוון שנצברו לזכותה כספים רבים בהיותה מורה במשרד החינוך, תבעה את הקיבוץ, והפסידה

רשאי לנכות מכל תשלום המגיע לעוזב על פי כללי העזיבה כל סכום כסף, או שווה כסף, שהיה על העוזב להעביר לקיבוץ או שהעוזב חייב לקיבוץ.

בית המשפט רוחה את טענת התובעת, לפיה אין לבצע קיזוז סכומי כסף "תיאורטיים", היות ופנסיה זו אינה רשומה על שמה וכי ייתכן שזו לא תעמוד לה בעתיד ואינה מוגדרת בסכום כסף אמיתי. בית המשפט קובע כי לשון סעיף 12 לכללי העזיבה בדבר זכותו של הקיבוץ לניכוי זכות עתידית של התובעת, לרבות זכותה לפנסיה תקציבית, בגין התקופה בה עבדה וצברה וותק בקיבוץ ברורה היא ואינה משתמעת לשתי פנים.

עוד מוסיף בית המשפט כי על פי הסיפא לסעיף 12 (ב) לכללי העזיבה שומה על העוזב, קרי התובעת, להמציא: "לידי הקיבוץ אסמכתאות מעודכנות בדבר היקף הזכות העתידית ופרטיה, וינקוט כל צעד הנדרש לצורך בירור זה". היינו, בכללי העזיבה קבע המחוקק את זכותו של הקיבוץ לנכות זכות עתידה של חבר הקיבוץ, בכסף או בשווה כסף ולצורך ניכוי זה קבע שעל החבר העוזב להמציא לידי הקיבוץ אסמכתאות מעודכנות בדבר היקף הזכות העתידית ופרטיה ולנקוט כל צעד הנדרש לצורך בירור זה.

בענייננו, משך שנות חברותה בקיבוץ הייתה התובעת עובדת מדינה מכוח עבודתה כמורה במשרד החינוך, כאשר התובעת מציינת כי בעבודתה הוחלו עליה תנאי העבודה והסדרי פנסיה תקציבית כפי שקבע משרד החינוך. מעיון בתלושי השכר של התובעת ניתן לראות כי במשך תקופת עבודתה במשרד החינוך צברה זכויות לפנסיה תקציבית. סעיף 12 (ו) לכללי העזיבה מגדיר "זכות עתידה", בין היתר, ככזו הכוללת זכות לקבל כסף או שווי כסף בגין עבודתה או משלח ידו של העוזב, תוך צבירת הוותק בקיבוץ. מכאן, וזכותה של התובעת לקבלת פנסיה תקציבית בעתיד נובעת מעבודתה כמורה במשרד החינוך אגב צבירת הוותק עת הייתה חברה בקיבוץ. על כן, בית המשפט קובע כי לקיבוץ הזכות לקזוז את השווי העתידי של פנסיה זו כיום מכוח הוראות סעיף 12 (ב) הנ"ל.

עוד נקבע כי טענת התובעת לפיה יש לאפשר לה לקבל כיום את סכום דמי העזיבה וכי ככל ותקבל בעתיד קצבאות כלשהם אזי הקיבוץ יוכל לפעול לגבייתם או ניכויים, אינה מתיישבת עם הוראות סעיף 12 הנ"ל.

התוצאה הינה כי התובעת זכאית לקבלת דמי עזיבה מהקיבוץ, אך זאת בכפוף לזכות הנתבע לניכוי זכותה העתידית לפנסיה.

* ת"א (שלום טב) 17-07-64708-07 לאה שוורצמן נ' קיבוץ עין גב אגודה שיתופית חקלאית (פורסם בנבו, 30.07.2018)
 * המידע המופיע הוא כללי בלבד ואין בו בכדי להוות חוות דעת מוסמכת או ייעוץ מוסמך.
 * "איילת רייך - משרד עורכי דין, נוטריאון וגישור" מתמחה בקיבוצים, מושבים, תאגידים, בתחום המסחרי-חקלאי-מינהלי וענף הלול על כל שלוחותיו. עו"ד איילת רייך-מיכאלי משמשת כבוררת וכמגשרת במחלוקות.
 * אנו מזמינים אתכם לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.ayelet-raich.co.il, ולעקוב אחריו בפייסבוק: "איילת רייך - משרד עורכי דין נוטריאון וגישור".

חבר העוזב קיבוץ זכאי לדמי עזיבה, שמטרתם להעמיד את העוזב במקום בו יוכל לארגן את חייו מחוץ לקיבוץ. הדברים מקבלים משנה תוקף עת עסקינו בחבר ותיק שבחר לעוזב את הקיבוץ לאחר

שנים רבות בהן תרם ממרצו ויכולתו לקיבוץ. בעלי תפקידים בקיבוצים, בדרך כלל מזכירי הקיבוץ ואף חברים שעתידים לעוזב הקיבוץ, מגיעים למשרדי ההתייעצות והכוונה בדבר הזכויות המגיעות לחברים עוזבים. לאחרונה, באחת הפגישות עלתה השאלה האם זכאי הקיבוץ לנכות מדמי העזיבה "זכות עתידית" של החבר העוזב לפנסיה? שאלה זו בדיוק עמדה במרכזו של פסק דין שניתן ב-30.07.2017 בבית משפט השלום בטבריה. היות ומדובר בסוגיה רלוונטית לרבים, בחרתי להביא בפניכם את עיקרי פסק הדין.

התובעת, מורה במקצועה, עתרה לחייב את הקיבוץ בתשלום דמי העזיבה לאחר 37 שנות חברות. זאת, בשעה שלאחר שבשנת 2016 עזבה את הקיבוץ, הודיע לה הקיבוץ על קיזוז זכותה התיאורטית לפנסיה מדמי העזיבה. כך שלטענת הקיבוץ, לתובעת נותרה יתרה שלילית לתשלום ולפיכך, היא אינה זכאית לכספים מהקיבוץ. בכתב התביעה טענה התובעת כי לא ניתן לקזוז את כספי הפנסיה העתידיים מדמי העזיבה. הקיבוץ טען, כי בהתאם לחישוב שערך זכאית התובעת לדמי עזיבה בסך של 384,413 ₪. יחד עם זאת, בהתאם לסעיף 12 (א) לכללי העזיבה שבתוספת הראשונה לתקנות האגודות השיתופיות (חברות), התשלום-1973 (להלן: "כללי העזיבה"), הקיבוץ רשאי לנכות כל סכום כסף או שווה-כסף, שהיה על עוזב להעביר לקיבוץ או שהעוזב חייב לקיבוץ, לרבות זכות עתידה. הקיבוץ טען כי התובעת עבדה משך כל חייה בתור מורה במשרד החינוך ולפיכך צברה זכות עתידה לפנסיה וכן זכויות עתידיות נוספות כדוגמת מענק יובל וקרן השתלמות. זכויות עתידיות אלו, אשר עומדות להערכת הקיבוץ על סך של כ-900,000 ₪, יש לנכות מדמי העזיבה, ועל כן התובעת למעשה אינה זכאית לדמי עזיבה.

בראשית פסק דינו מפנה בית המשפט להחלטת האסיפה הכללית של הקיבוץ בה נקבע כי "במקרה בו חבר עוזב או מוצא מהקיבוץ חלים עליו כללי העזיבה עפ"י תקנות האגודות השיתופיות (כללי העזיבה)". בית המשפט מפנה לסעיף 12(ב) לכללי העזיבה, העוסק בניכוי וקיזוז הכנסות וחובות, שזו לשונו: "היתה לעוזב, ביום העזיבה, זכות עתידה, זו, או חלקה, לא הומחטה לקיבוץ או לא הועברה לו באופן אחר, רשאי הקיבוץ לנכות את ערכה הנוכחי של הזכות העתידה שלא הומחטה או הועברה, ואשר יחושב כקבוע בנספח ג, מכל תשלום, לרבות קצבה, המגיע לעוזה על פי כללים אלה; העוזב ימציא לידי הקיבוץ אסמכתאות מעודכנות בדבר היקף הזכות העתידה ופרטיה, וינקוט כל צעד הנדרש לצורך בירור זה". בית המשפט קובע כי בהתאם לסעיף זה הקיבוץ

הלווה הירוק

הלווה המופץ בכל הקיבוצים

073-2369058

הרפת והחלב **קו לתושב** **הזמן הירוק** **יבול שיא**

עורכי דין ומידע משפטי בתחום הקיבוצים

www.law-info.co.il

אביגדור ליבוביץ ושות', עורכי דין

בניה בקיבוצים: ייצוג משתכנים וחברים בבניה ב"שטח המחנה" ובהרחבות קהילתיות והסכמים מול האגודות ויזמים.
שיוך דירות: ייצוג חברים ויורשים בהליכי שיוך ירושה: צוואות, עזבונות, הסכמים בין יורשים
עיסוק ייחודי: מיסים, היטלים, דמי פיתוח, דמי היוון, מינהל מקרקעי ישראל
סניף ראשי- בני ברק: רחוב בר-כוכבא 23,

סניף צפון- עפולה: רחוב ארלוזורוב 25, בית עמציין, עפולה טל. 03-5751531, פקס. 03-5751530, אתר: www.lieblaw.co.il

גבי מיכאלי ושות' - משרד עורכי דין

ייצוג חברי ובני קיבוץ
שיוך דירות
ליווי משפטי ועסקי להקמת יזמות חדשה ולעסקים קיימים
סכסוכים בין החבר לקיבוץ
ירושות בקיבוץ (כולל של בני קיבוץ)
ענייני עבודה

רחוב אנצו סירני 40 גבעתיים, 53241
טל. 03-5714512, mmlaw@mmlaw.co.il
www.mmlaw.co.il

שדה ושות', משרד עורכי דין נוטריון ומגשרים

ייצוג בבנייה בשטח המחנה ובהרחבות, שכירויות, מכר, מקרקעין, תכנון ובנייה סכסוכי חברים - תושבים - אגודה ירושות ועיזבונות ועוד

אופנהיימר 7 רחובות, טל. 08-9415022, 054-5677852/05
sadeh@sadehlaw.com, www.sadehlaw.com

עו"ד !!!
לפרסום
במדור זה
חייגי
054-6766061

www.law-info.co.il

תיקוני מחשבים

Pk מחשבים

המחשב התקלקל?
צלצל ונגיע עד אליך

99 שקל לביקור!

הטכנאים שלנו מקצועיים, סבלניים ועשירי ניסיון.
מעל 20 שנים בשירות הקיבוצים והמושבים

שירות אישי עד הבית/העסק בכל הארץ!
שיחת חינם: 1800-101-480

רוצה לפרסם?

שטח זה יכול להיות שלך!

לפרטים

073-2369058

היכריות

משרד הכריות רעות לאכותיים/ת במשרדי ניתן להכיר בני זוג ששואפים להיות מאושרים. חוקים/ת גרושים /ת אלמנים/ת אתם אלה שהשליטה המלאה על חייכם להגשים שינוי משמעותי בחייכם, זמנו לחייכם אושר, אל תשארו לבד. רכזו את החשיבה שלכם בחשיבה חיובית לצור שינוי משמעותי בחייכם. להיות מאושרים, להכיר ב/ת זוג לחיים לקצר את התהליך בעזרת ניצור שינוי משמעותי בחייכם ונגיע לטוטר. מומחיות להכריות: הורים מודאגים שילדיהם לא מצאו עדיין זוגיות כלבבם. המאגר מהצפון עד לדרום מלם נבדקים על ידי תועדת זהות **לפרטים: מנהלת המשרד רעות הכריות 052-4403890 כתובתי באינטרנט www.rdatihg.co.il**

אלמנה בת 63 אקדמאית מורה במקצועה מקובץ באזור עפולה מעוניינת להכיר חבר לחיים אכותי אינטלגנטי רגיש קשוב עד גיל 65 למתאימים בלבד לפנות לרעות הכריות 052-4403890

בן 77 מקובץ באזור חדרה נאה בעל אישיות מקסימה, גבר עם המון נתינה רגש וכונת רציניות מעוניין להכיר חברה לחיים נאה לבבית חייכנית שפניה לזוגיות רצינית מאזור קיסריה והסביבה לפרטים 052-4768659

טיולים לחו"ל

טרק רגלי בנפאל - אורסט ביים קמפ (EBC)
17 ימים, יציאה: 3/10/18
טיול להריסטאן (הודו)
בעת פסטיבל הגמלים.
15 ימים, יציאה: 9/11/18
לפרטים: איתי שביט - 050-5755200 או "עולם אחר" - 999-708-1
www.another-world.co.il
נאפל טיול מקיף + טרק- פון היל
יציאה - 02.10.2018
טרק אורסט ביים - קמפ.
יציאה - 18/10/2018
www.elnepal.co.il
גור - 052-4359990

לקוסטה ריקה
טיול מאוד חווייתי ומומלץ לכל אוהבי הטבע בביקור בשמורות הטבע המפורסמות של קוסטה ריקה בתאריך 04/02/2019 לפרטים 050-7541456

קראוונים

מכירת חיסול! אתר קרואונים במחירים מפתיעים ומיוחדים. 052-2796686
*צימרים זריחה בגלבוץ 052-2358554

דרושים

דרושה/ה מנהל/ת לגיל הרך למושב הבונים

- הגדרת התפקיד:**
- ניהול כללי של מערכת הגנים במושב הבונים
 - יישום בפועל של החלטות ומדיניות שנקבעו ע"י הנהלת הבונים.
 - השתתפות בישיבות הנהלה פעילה של מערכת החינוך במושב.
 - ניהול צוות הגננות והמטפלות.
 - קשר מול הורים וספקים
 - קשר עם אגף החינוך במועצה האזורית.
- דרישות התפקיד:**
- ניהול תקציב מערכת הגיל הרך באופן מאוזן
 - מתן מענה פדגוגי ראשוני להורים ולצוותים.
 - תואר אקדמי בתחום החינוך - יתרון
 - סדר וארגון
 - יחסי אנוש מעולים
 - יכולת ניהול ושליטה בתקציב נתון
 - ניסיון קודם בניהול חינוכי - יתרון
 - 33% משרה

קורות חיים יש לשלוח למייל: mazkirut@m-habonim.co.il

לקיבוץ קרית ענבים דרושה/ה

מנהל/ת לחינוך הבלתי פורמלי

- למשרה חלקית**
- השכלה בתחום החינוך הבלתי פורמלי או רלבנטית אחרת
 - נסיון בניהול מערכת חינוך - חובה
 - נסיון בניהול מערכת חינוך בלתי פורמלי בקיבוץ - יתרון
- קו"ח למייל: ravitbaitner@gmail.com

לקיבוץ משמר הנגב דרושה/ה

יו"ר קיבוץ

עדיפות לבעלי/ות ניסיון קו"ח לאיל תדהר: eyaltidhar1@gmail.com

לקיבוץ אדמית דרושה/ה

מנהל/ת כלכלי

- משימות עיקריות**
- ניהול בקרה וקידום כל הפעילות העסקית של קיבוץ אדמית ותאגידיו.
 - ייזום ופיתוח עסקי.
 - השכלה רלוונטית וניסיון בניהול קיבוצי.
 - הקף המשרה: 50%

לאימייל: kadamitbusiness@gmail.com

מעוניין לפרסם בלווה הירוק?

לפרטים: kav_daf@tmags.co.il
0732369058

צאו מהבית וסעו לבריכה

מבצע חגים בקלנועית אפיקים

חודש ניסיון: קונים ואם לא מתאים, מחזירים.

ליאו ברנט | Leo Burnett

קלנועית אפיקים®
דרך חדשה להסתובב בעיר

משרד
מוטור
להיות חופשי באמת.

*9901

אפשרות למנגנון שבת | הדגמה בבית הלקוח | פריסה ארצית

כפוף לתקנון. עד 30.10.18. החזר כספי מותנה בהחזרת קלנועית תקינה. המבצע לא חל על קלנועיות שנקנו בעסקת טרייד אין